

AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

Gala prezentācija

—

2026. gada februāris

Svarīgs paziņojums

Prezentācija sagatavota, balstoties uz 2025. gada 4. jūlijā noslēgto līgumu (turpmāk – Līgums) starp AS “Latvijas valsts meži” (turpmāk – LVM, Pasūtītājs) un KPMG Baltics SIA (turpmāk – KPMG, Izpildītājs, mēs), par AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējumu (turpmāk – Projekts).

Prezentācija sagatavota, balstoties uz mūsu darbu, kas veikts no 2025. gada 4. jūlija līdz 2026. gada 18. februārim. Mēs neesam veikuši izmaiņas Prezentācijā, lai ņemtu vērā notikumus vai apstākļus, kas radušies pēc minētā perioda beigām.

Prezentācija sagatavota, balstoties uz publiski pieejamiem informācijas avotiem, Lursoft IT sniegto informāciju par meža nozares uzņēmumu 2024. gada iesniegtajiem gada pārskatiem, LVM sniegto informāciju un Latvijas Kokrūpniecības federācijas sniegto informāciju.

Ja kādas no pusēm sniegtā informācija ir neprecīza, maldinoša vai nepilnīga, ja tiks atklāta papildu informācija vai ja kāds no pušu sniegtajiem skaidrojumiem ir nepareizs vai maldinošs, visi Prezentācijā iekļautie konstatējumi, secinājumi un interpretācijas var būt nepilnīgi un varētu būt radījuši citādākus rezultātus. Šādā gadījumā KPMG patur tiesības, bet tas nav pienākums, veikt izmaiņas Prezentācijā.

KPMG darbs ir balstīts uz pašlaik spēkā esošajiem, darba uzdevumam saistošajiem normatīvajiem aktiem un labās prakses vadlīnijām, tādēļ visi komentāri un ieteikumi, kas attiecināmi uz darbu, attiecas uz šo laika posmu un tos nevar uzskatīt par atbilstošiem pirms vai pēc Projekta izpildes perioda.

Šī Prezentācija ir sagatavota vienīgi LVM, un bez mūsu iepriekšējas rakstiskas atļaujas Prezentāciju vai atsevišķas tā daļas nedrīkst nodot citām pusēm, citēt vai izdarīt atsauces, izņemot tajos gadījumos, kas noteikti Līgumā. Šīs Prezentācijas darba apjoms ir noteikts Līgumā, un mēs neuzņemamies atbildību pret trešajām pusēm, kurām varētu kļūt pieejams šī Prezentācija vai kuras varētu saņemt tā kopiju. Šīs Prezentācijas nodošana trešajām pusēm jāveic saskaņā ar Līgumā paredzēto kārtību.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka mēs neizsakām atzinumu vai jebkāda cita veida apliecinājumu par šajā Prezentācijā ietverto informāciju, un mūsu veiktais darbs nav revīzija vai pārbaude, kas veikta atbilstoši Starptautiskajiem revīzijas standartiem vai citiem apliecinājuma standartiem.

Ja Jums rodas jautājumi par šo Prezentāciju, lūdzu, sazinieties ar Kristapu Kovaļevski, KPMG Baltics SIA Vadības konsultāciju nodaļas direktoru: e-pasts kkovalevskis@kpmg.com; mob. tel. +371 28447273.

Projekta mērķis un galvenie uzdevumi

Konteksts

- Meža zemes Latvijā aizņem 3,4 miljonus hektāru jeb 53 % no valsts teritorijas, tāpēc likumsakarīgi, ka **mežs un koksnes produkti ir būtiska Latvijas ekonomikas sastāvdaļa un ļauj meža nozarei pozicionēt sevi kā vienu no Latvijas ekonomikas stūrakmeņiem;**
- **Meža un saistīto nozaru kopējais devums Latvijas ekonomikā ne vienmēr tiek pienācīgi novērtēts, kā arī iztrūkst analītiskas un argumentētas informācijas par dažādu attīstības scenāriju ietekmi uz valsts ekonomiku, īpaši reģionu griezumā. Izstrādāts analītisks materiāls, kurā detalizēti vērtēta AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā ietekme.**

Projekta mērķis

- Veikt AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru **sociālekonomisko analīzi** par 2024. gadu;
- Analizēt un novērtēt meža un saistīto nozaru dažādu attīstības scenāriju, tostarp dažādu mežizstrādes apjomu, **iespējamo ietekmi uz Latvijas ekonomiku.**

Darba uzdevumi

1. Sagatavot Latvijas meža un saistīto nozaru vispārīgu aprakstu, ietverot tajā galvenos ekonomiskos rādītājus par 2024. gadu, tostarp valsts, valsts statistisko reģionu un sektoru griezumā;
2. Sagatavot Latvijas meža un saistītajās nozarēs strādājošo uzņēmumu raksturojumu, tostarp valsts, valsts statistisko reģionu un sektoru griezumā;
3. Sagatavot Latvijas meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes vērtējumu uz valsts ekonomiku, analizējot tiešo, netiešo un saistīto ietekmi gan valsts, gan valsts statistisko reģionu līmenī;
4. Sagatavot AS “Latvijas valsts meži” sociālekonomiskās ietekmes vērtējumu uz valsts ekonomiku, analizējot tiešo, netiešo un saistīto ietekmi, tajā skaitā arī valsts statistisko reģionu līmenī;
5. Analizēt un novērtēt meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu scenārijos, tostarp sagatavot jutīguma analīzi. Aprakstīt pielietoto metodiku;
6. Sagatavot secinājumus un rekomendācijas;
7. Apkopot informāciju rakstiskā un vizuāli viegli uztveramā materiālā – Pārskatā.

Satura rādītājs

01

Latvijas meža nozares
vispārīgs apraksts

02

AS “Latvijas valsts meži”,
meža un saistīto nozaru
sociālekonomiskās
ietekmes vērtējums

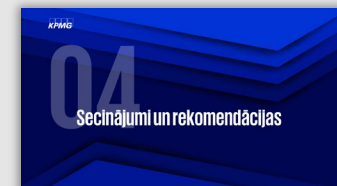
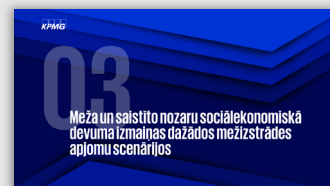
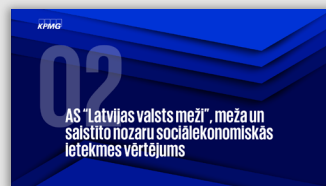
03

Meža un saistīto nozaru
sociālekonomiskā devuma
izmaiņas dažādos
mežizstrādes apjomu
scenārijos

04

Secinājumi un
rekomendācijas

Detalizētāk

01

Latvijas meža nozares vispārīgs apraksts

Meža nozare

Analizētais meža nozares tvērums apkopots zemāk:

Sektori (NACE kods)
Meža apsaimniekošana (NACE A02 “Mežsaimniecība un mežizstrāde”), kas ietver mežkopību un citas mežsaimniecības darbības, mežizstrādi, meža nekoksnes produktu vākšanu un mežsaimniecības atbalsta darbības.
Koksnes mehāniskā apstrāde (NACE C16 “Koksnes un koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; izstrādājumu ražošana no salmiem un pinamiem materiāliem”), kas ietver koku zāģēšanu un koksnes ēvelēšanu, koksnes apstrādi un apdari un koka, korķa, salmu un pīto izstrādājumu ražošanu.
Koksnes ķīmiskā apstrāde (NACE C17 “Papīra un papīra izstrādājumu ražošana”), kas ietver celulozes, papīra un kartona ražošanu un papīra un kartona izstrādājumu ražošanu.
Mēbeļu ražošana (NACE C31 “Mēbeļu ražošana”).
Pamatojums
Latvijas meža nozares tvērums definēts atbilstoši Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas publikācijām un ārvalstu pētījumos definētajam tvērumam, lai veicinātu rezultātu salīdzināmību. Meža nozarē iekļaujamie sektori noteikti pēc uzņēmumu galvenajiem darbības veidiem atbilstoši NACE klasifikācijai.
Lai nodrošinātu sociālekonomiskās ietekmes izvērtējuma salīdzināmību ar Latvijas kaimiņvalstu (Igaunijas un Lietuvas) veiktajiem pētījumiem, meža nozares tvērumā tiek iekļauti A02, C16, C17 un C31 sektori.
Tvērums
Šajos sektoros 2024.g. aktīvi bija 4 977 uzņēmumi, kuru uzņēmējdarbības rādītāji sasniedza 5 673,9 milj. EUR apgrozījumu un 374,0 milj. EUR peļņu pēc nodokļiem.
Meža nozares uzņēmumi veido 4,5% no Latvijas kopējā uzņēmumu skaita un lielākais pienesums ir meža apsaimniekošanas un koksnes mehāniskās apstrādes sektoriem.

Metodoloģija un termini

- **Bruto pievienotā vērtība** – bruto pievienotā vērtība ir produkta tirgus vērtības pieaugums, kas ir radies jebkuras saimnieciskās darbības rezultātā. To aprēķina, no produkcijas izlaides (bāzes cenās) atņemot starppatēriņu. Jāņem vērā, ka atšķirību starp bruto pievienoto vērtību un IKP veido produktu nodokļi mīnus subsīdijas, kā rezultātā norādītie bruto pievienotās vērtības īpatsvari no valsts līmeņa bruto pievienotās vērtības (35 167,6 milj. EUR) un IKP (40 359,4 milj. EUR) 2024. gadā atšķiras.
- **Tiešā bruto pievienotā vērtība** – Tiešā bruto pievienotā vērtība ietver pievienoto vērtību, ko rada meža nozares sektori saimnieciskās darbības rezultātā.
- **Tiešās darbvietas** – Tiešās darbvietas ietver algotas darbvietas, kurās darbinieks ir pieņemts darbā meža nozares sektoros.
- **Tiešie nodokļi** – Tiešie nodokļi ietver meža nozares sektoru valsts budžetā iemaksātos nodokļus.

Veikta 2024. gada meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības aplēse, balstoties uz nozares sektoru tiešo bruto pievienoto vērtību 2023. gadā. Izmantota ilgtermiņa (2000.-2023. gads) korelācija starp meža nozares sektoru un attiecīgo NACE klasifikācijas kodu nozaru tiešo bruto pievienoto vērtību.

Tiešā bruto pievienotā vērtība tiek aprēķināta pēc šādas formulas:

$$\text{Tiešā bruto pievienotā vērtība} = \text{Izlaide} - \text{Starppatēriņš}$$

, kur uzņēmumu līmenī izlaidi un starppatēriņu veido:

$$\text{Izlaide} = \text{Apgrozījums} + \text{Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas} + \text{Pārējie ieņēmumi}$$

$$\text{Starppatēriņš} = \text{Ražošanas pašizmaksa} + \text{Pārējās izmaksas}$$

Nozares līmenī tiešo bruto pievienoto vērtību (atšķirību starp izlaidi un starppatēriņu) no ienākumu puses veido:

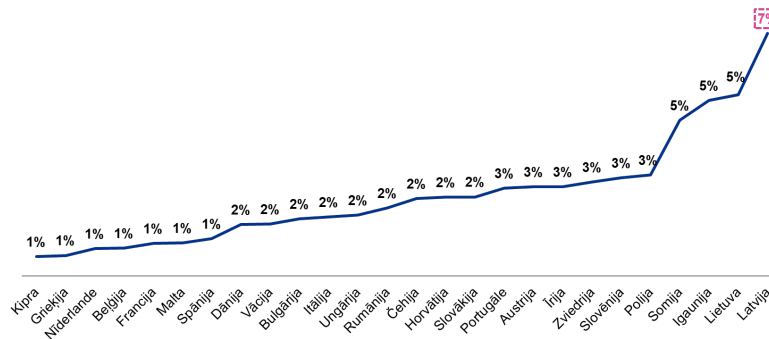
$$\begin{aligned} \text{Tiešā bruto pievienotā vērtība} \\ = \text{Darba ņēmēju atalgojums} + \text{Citi ražošanas nodokļi mīnus citas ražošanas subsīdijas} + \text{Bruto ienesa un bruto jauktais ienākums} \end{aligned}$$

Latvijas meža nozare 2024.g. radīja 2 184,4 milj. EUR tiešo bruto pievienoto vērtību, kas atbilst 5,4% no Latvijas kopējā IKP

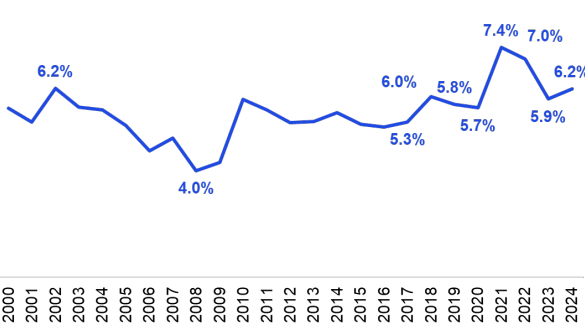
Meža un saistīto nozaru tiešās bruto pievienotās vērtības, uzņēmumu skaita un darbvieta skaita salīdzinājums ar citām nozarēm 2024. gadā Latvijā

Rādītājs	Meža nozare	Saistītās nozares*	Visas nozares (100%)
Tiešā bruto pievienotā vērtība (milj. EUR) (īpatsvars no visām nozarēm, %)	2 184,4 (6,2%)	2 852,6 (8,2%)	35 167,6
Uzņēmumu skaits (īpatsvars no visām nozarēm, %)	4 977 (2,6%)	8 056 (4,2%)	190 877
Tiešo darbvieta skaits (īpatsvars no visām nozarēm, %)	39 885 (4,5%)	71 006 (8,1%)	881 366
Tiešā bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu (tūkst. EUR)	438,9	354,1	184,2
Tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta (tūkst. EUR)	54,8	40,2	39,9

ES valstu meža nozaru radītās bruto tiešās pievienotās vērtības īpatsvars no valsts bruto pievienotās vērtības 2022. gadā, %

Meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars no Latvijas bruto pievienotās vērtības 2000.-2024. gadā, %

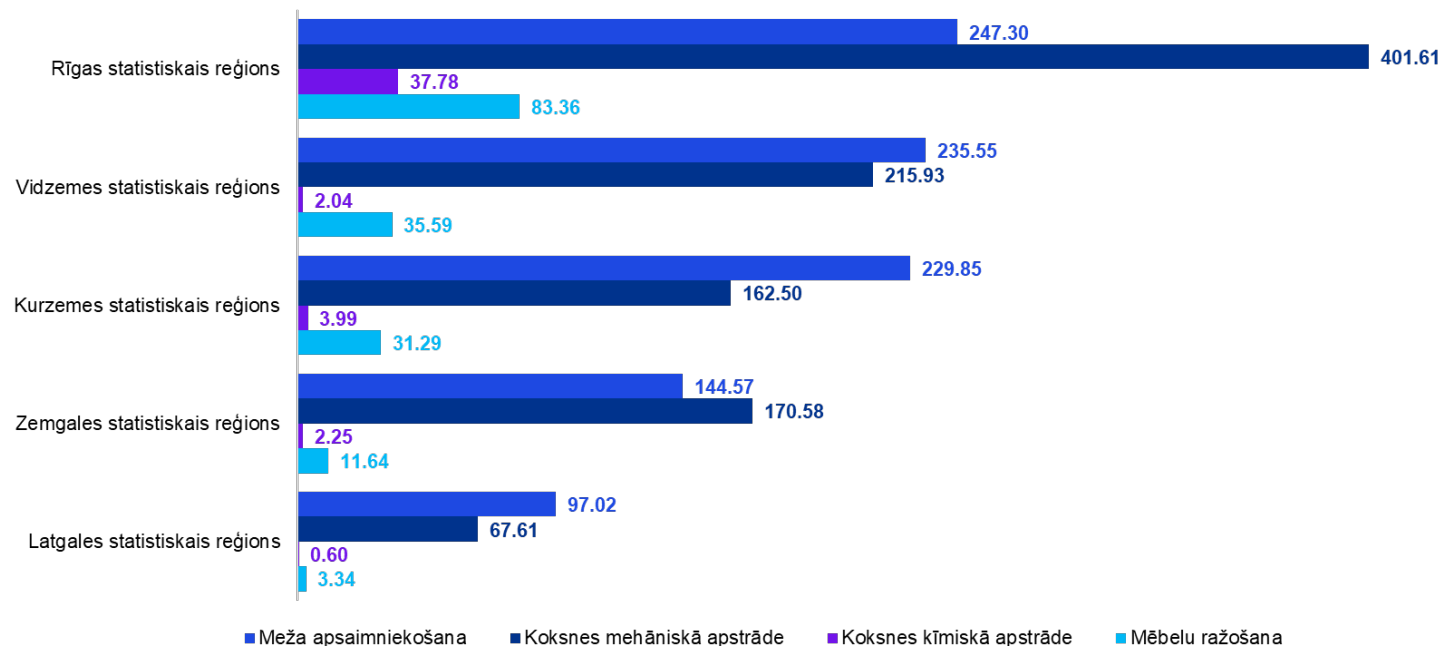

- Meža nozare ierindojas kā Latvijas 6. lielākā nozare pēc tiešās bruto pievienotās vērtības;
- Latvijas meža nozares 6,2% īpatsvars no valsts bruto pievienotās vērtības (un 5,4% no IKP) 2024. gadā ir vērtējams kā augsts, ņemot vērā, ka 2022. gadā Latvija ierindojās pirmajā vietā starp ES valstīm pēc meža nozares radītās tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvara no valsts bruto pievienotās vērtības;
- 54,8 tūkst. EUR tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta meža nozarē pārsniedz Latvijas vidējo (39,9 tūkst. EUR), kas norāda uz augstu produktivitāti. Taču augstāka tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta 5 citās nozarēs liecina par iespējām meža nozarei attīstīt tālākas pārstrādes produktu ražošanu Latvijas mērogā;
- 438,9 tūkst. EUR tiešā bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu meža nozarē arī norāda uz augstu produktivitāti (Latvijā vidēji ir 184,2 tūkst. EUR), konkurētspēju, ekonomisko ietekmi un iespējām piesaistīt investīcijas.

* Saistīto nozaru tiešās bruto pievienotā vērtības, uzņēmumu skaita un tiešo darbvieta skaita vērtības ir attiecināmas uz pilnu nozaru tvērumu, neatdalot tikai meža nozares ietekmē radītās vērtības.
Avoti: KPMG analīze; Oficiālās statistikas portāls; Lursoft IT; Eurostat – Gross value added and income by detailed industry (NACE Rev.2): [Saite](#)

Lielākais tiešās bruto pievienotās vērtības piensums ir koksnes mehāniskās apstrādes sektoram, kas veido 46,6% no nozares tiešās bruto pievienotās vērtības

Meža nozares sektoru tiešā bruto pievienotā vērtība Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā, milj. EUR

- Lielākais tiešās bruto pievienotās vērtības piensums ir koksnes mehāniskās apstrādes sektoram, kas veido 46,6% no meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības;
- Meža apsaimniekošanas sektors veido 43,7%, mēbeļu ražošana – 7,6% un koksnes ķīmiskās apstrādes sektors – 2,1% no meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības;
- 56,3% apstrādes un ražošanas sektoru īpatsvars norāda uz meža nozares ražošanas kapacitāti un attīstības potenciālu, veicinot dziļākas pārstrādes produktu, it īpaši koksnes produktu, izstrādi un eksportu;
- Lielākais tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars tiek radīts Rīgas statistiskajā reģionā (35,3%), kam seko Vidzemes (22,4%), Kurzemes (19,6%), Zemgales (15,1%) un Latgales (7,1%) reģioni, norādot uz nozares un tās sektoru lomu reģionālās attīstības, tostarp iedzīvotāju labklājības un ekonomiskās attīstības, veicināšanā.

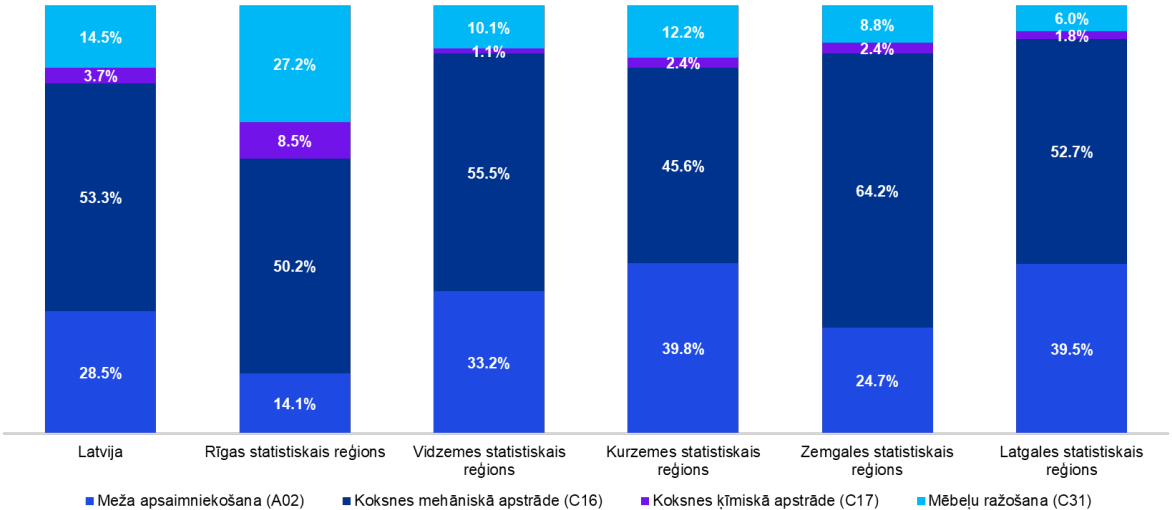
Avoti: KPMG analīze; Oficiālās statistikas portāls – [Saite](#); Meža nozares bruto pievienotās vērtības aprēķins 2023. un 2024. gadam veikts atbilstoši KPMG metodoloģijai, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju un Oficiālās statistikas portāls – [Saite](#)

Lielākais meža nozares tiešo darbviētu īpatsvars no reģiona kopējā darbviētu skaita ir Vidzemes statistiskajā reģionā

Meža nozares tiešo aizņemto darbviētu skaits un īpatsvars Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā

Statistiskais reģions	Meža nozares tiešo aizņemto darbviētu skaits (tūkst.)	Īpatsvars no reģiona kopējā darbviētu skaita
Rīgas statistiskais reģions	10,9	1,9%
Vidzemes statistiskais reģions	10,7	13,4%
Kurzemes statistiskais reģions	7,7	8,8%
Zemgales statistiskais reģions	6,4	9,9%
Latgales statistiskais reģions	4,2	6,5%
Latvija	39,9	4,5%

Meža nozares sektoru tiešo aizņemto darbviētu savstarpējais sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā, %

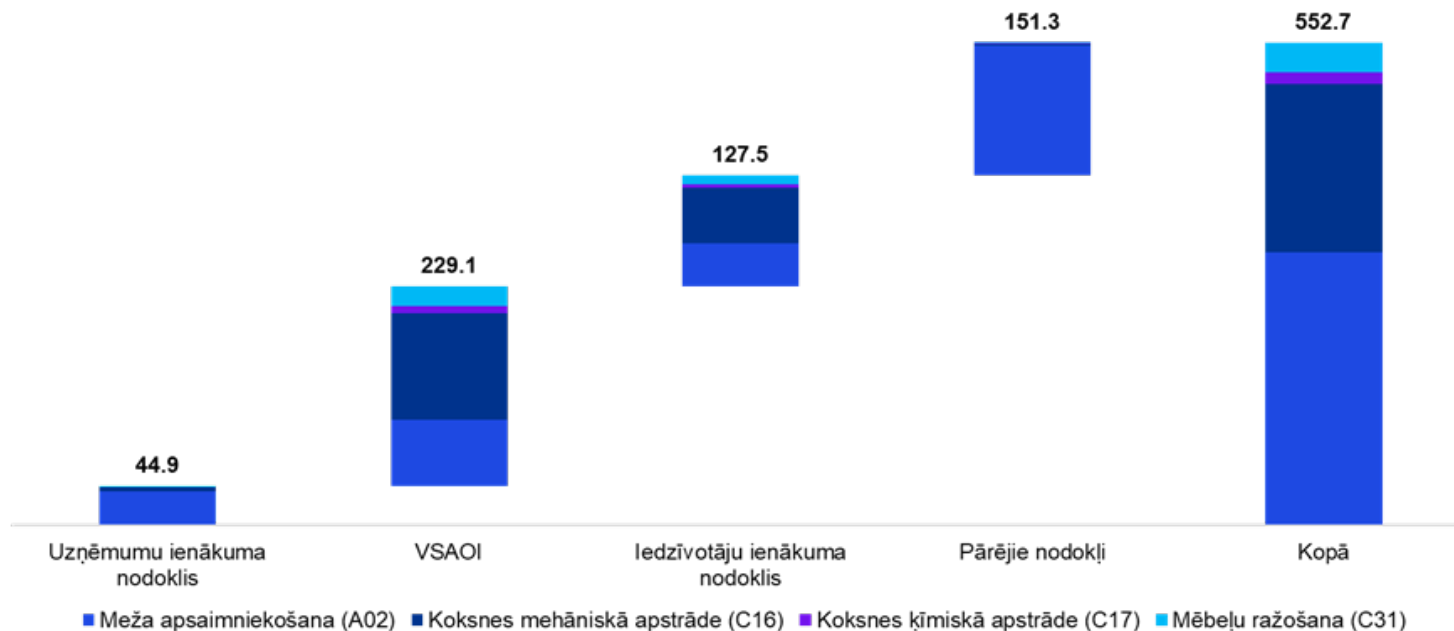

- Meža nozares 4,5% īpatsvars no valsts kopējā darbviētu skaita liecina par nozares spēju veicināt iedzīvotāju ekonomisko aktivitāti (tādējādi sekmējot gan nodokļu ieņēmumus, gan citu nozaru attīstību), celt ienākumu līmeni reģionos (mazinot reģionālās depopulācijas riskus) un nodrošināt reģionu ekonomisko stabilitāti;
- Lielākais tiešo darbviētu skaits nozarē novērojams Rīgas statistiskajā reģionā ar 10,9 tūkst. darbviētām, taču meža nozare sastāda tikai 1,9% no reģiona kopējā darbviētu skaita;
- Vidzemes statistiskajā reģionā ir otrs lielākais meža nozares tiešo darbviētu skaits – 10,7 tūkst., kā arī meža nozare sastāda 13,4% no kopējā reģiona darbviētu skaita. Meža nozares augstais īpatsvars reģionā liecina ne tikai par nozares būtisko tiešo ietekmi, bet arī netiešo ietekmi, veicinot nodrošinātās darbvietas un ekonomisko aktivitāti saistītās nozarēs – loģistikas, būvniecības, rūpniecības, pakalpojumu un citās nozarēs, kas atbalsta meža nozares procesus vai patērē tās produktus.

Avoti: KPMG analīze; Oficiālās statistikas portāls – [Saite](#); Meža nozares bruto pievienotās vērtības aprēķins 2023. un 2024. gadam veikts atbilstoši KPMG metodoloģijai, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju un Oficiālās statistikas portāls – [Saite](#)

Meža nozare Latvijas 2024.g. valsts budžetā kopā samaksāja 552,7 milj. EUR tiešo nodokļu jeb 3,7% no kopbudžeta ieņēmumu kopsummas

Meža nozares un tās sektoru tiešie valsts budžetā samaksātie nodokļi dalījumā pa to veidiem 2024. gadā, milj. EUR

- Meža nozare Latvijā 2024. gadā valsts budžetā kopā samaksāja 552,7 milj. EUR nodokļu jeb 3,7% no valsts kopbudžeta ieņēmumu kopsummas 2024. gadā;
- No meža nozares iemaksājamiem tiešajiem nodokļiem 58,3% veidoja meža apsaimniekošanas sektors, 30,1% koksnes mehāniskā apstrāde, 4,4% koksnes ķīmiskā apstrāde, 7,2% mēbeļu ražošana.

Avoti: KPMG izstrādāts attēls; Valsts ieņēmumu dienests – VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2024: [Saite](#)

Pārējie nodokļi – dabas resursu nodoklis un citas iemaksas;

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidenciali

02

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes vērtējums

Metodoloģija un termini

- **Netiešā bruto pievienotā vērtība/ darbvieta/ nodokļi** – pievienotā vērtība/ darbvieta/ valsts budžetā iemaksātie nodokļi, ko rada citu nozaru uzņēmumi, ražojot meža nozares darbībai nepieciešamos produktus un sniedzot nepieciešamos pakalpojumus.
- **Saistītā bruto pievienotā vērtība/ darbvieta/ nodokļi** – pievienotā vērtība/ darbvieta/ valsts budžetā iemaksātie nodokļi, ko rada citu nozaru uzņēmumi, ražojot produktus un sniedzot pakalpojumus, kurus iegādājas un patērē mājāsaimniecības par meža nozares nodrošinātajās darbvietās saņemto atalgojumu.
- **Starppatēriņš** – konkrētajā gadā izmantotais citu nozaru produktu un pakalpojumu apjoms.

Netiešās un saistītās ietekmes aprēķins veidots, balstoties uz:

- Aplēsto meža nozares tiešo pievienoto vērtību;
- Ielaides-izlaides tabulu;
- Ļeontjeva inversās matricas pieeju (ražošanas pieauguma ietekme uz starppatēriņu citās nozarēs);
- CSP piedāvājuma tabulu bāzes cenās par 2022. gadu (IKI010) un CSP izlietojuma tabulu par 2022. gadu (IKI020) (jaunākie pieejamie dati);
- Aprēķins balstīts uz meža nozares starppatēriņu – **citu nozaru piegādātajiem produktiem un pakalpojumiem meža nozarei** –, kas ir vispārpieņemta prakse.

Avoti: Eurostat – Methodology - ESA supply, use and input-output tables: [Saite](#); Oficiālās statistikas portāls – Piedāvājuma tabula bāzes cenās, ieskaitot pārveidošanu pircēju cenās (faktiskajās cenās, milj. eiro) 2010 - 2022: [Saite](#); Oficiālās statistikas portāls – Izlietojuma tabula pircēju cenās (faktiskajās cenās, milj. eiro) 2010 - 2022: [Saite](#); Eurostat – Methodology - ESA supply, use and input-output tables: [Saite](#); Eustat – Leontief Inverse Matrix: [Saite](#)

Metodoloģija – netiešā bruto pievienotā vērtība

Netiešās bruto pievienotās vērtības aprēķina soļi:

1. Izveidota nozaru pret nozaru starppatēriņa matrica (ražotāju īpatsvars katras nozares produktos);
2. Aprēķināts katras nozares bruto pievienotās vērtības un atalgojuma koeficients (pievienotās vērtības un atalgojuma apjoms, kas rodas no vienas izlaides vienības);
3. Aprēķināts katras nozares 1 EUR izlaides radīšanas starppatēriņa koeficients (katras nozares starppatēriņa īpatsvars vienā ražojošās nozares izlaides vienībā);
4. Izveidota Leontjeva inversā matrica, kas ļauj iegūt tālāku starppatēriņu. Tās mērķis ir noteikt koeficientus, kuri norāda uz sākotnējā ražošanas pieauguma kādā nozarē secīgo ietekmi uz starppatēriņu citās nozarēs;
5. Katram meža nozares produktam noteikts tiešais starppatēriņš, noteikta katras ražojošās nozares izlaide, lai nodrošinātu meža nozares starppatēriņu;
6. Aprēķinātajai izlaidei piemēroti bruto pievienotās vērtības koeficienti, iegūstot 2022. gada netiešo bruto pievienoto vērtību, kas nozarēs radīta, lai nodrošinātu meža nozares sektoru tiešo starppatēriņu.

Aprēķinu veikšanai tika veiktas korekcijas mēbeļu ražošanas sektora ietekmes noteikšanai, kā arī veikts pārrēķins uz 2024. gadu – piemērojot nozares sektoru tiešās bruto pievienotās vērtības procentuālo izaugsmi 2023. un 2024. gadā.

Papildus tika aprēķināta netiešā bruto pievienotā vērtība gan Latvijas valsts mērogā, gan starptautiski (ņemot vērā datus par iekšzemes patēriņu un importu).

Reģionālais sadalījums iegūts, pamatojoties uz sektoru radītās tiešās bruto pievienotās vērtības reģionālo sadalījumu.

Meža nozares radītās netiešās bruto pievienotās vērtības Latvijā un ārzemēs aplēses metodoloģijas piemērs

	A01	A02	Citas nozares	Kopa	Mežsaimniecība (gala patēriņš)	Cits gala patēriņš	Cits patēriņš	Citas izstrādājumu pircēju cena	Izstrādājumu pircēju cena
CPA_A01	459.3	0.3	776.2	1235.8	861.1	0.3	1969.6	2731.0	3666.8
CPA_A02	12.9	1019.8	1143.3	2176.0	183.2	16.3	425.0	624.6	2800.6
Citas preces	1112.2	389.6	35459.8	37961.6	20107.4	8057.9	33961.5	61826.8	99788.4
Kopējais starppatēriņš pircēju cenās	1584.4	1409.7	38379.3	41373.4	21151.7	8074.5	35966.1	66182.4	106565.8
Darba tērmju atalgojums	206.1	256.6	17349.5	17811.2					
Cit ražošanas nodalījumu citās nozarēs radītais	-334.3	16.9	69.9	-247.5					
Pamatkapitāla patēriņš	300.4	128.4	6016.0	6444.8					
Izveidota un izstrādātā produkcija	669.4	461.2	6332.5	7463.1					
Bruto pievienotā vērtība	901.6	862.9	29767.8	31532.3					
Izlaide	2486.0	2272.7	68147.1	72905.8					

1. Pievienotās vērtības koeficients	0.36	0.38	0.44
Atalgojuma koeficients	0.11	0.11	0.25

2.	A01	A02	Citas nozares
A01	446.9	0.4	796.3
A02	12.6	966.7	1123.5
Citas nozares	1125.3	440.6	38548.9

3.	A01	A02	Citas nozares (vidēji)
A01	0.1796	0.0002	0.0070
A02	0.0051	0.4262	0.0056
Citas nozares (vidēji)	0.0074	0.1939	0.0087

4.	A01	A02	Citas nozares
A01	0.0304	0.0002	N/A
A02	-0.0051	0.5738	N/A
Citas nozares	N/A	N/A	N/A

5.	A01	A02	Citas nozares
A01	1.3288	0.0181	N/A
A02	0.0336	1.0049	N/A
Citas nozares	N/A	N/A	N/A

6.	A02	C16	C17	C31_32
A01	0.0	0.0	0.0	0.0
A02	1409.7	0.0	0.0	0.0
Citas nozares	0.0	0.0	0.0	0.0
C16	0.0	3143.9	0.0	0.0
C17	0.0	0.0	140.9	0.0
Citas nozares	0.0	0.0	0.0	0.0
C31_32	0.0	0.0	0.0	437.0
Citas nozares	0.0	0.0	0.0	0.0

7.	A02	C16	C17	C31_32
A01	25.6	99.4	5.7	17.4
A02	2544.5	N/A	N/A	N/A
Citas nozares	1070.7	3517.5	174.0	619.2

8.	A02	C16	C17	C31_32
9.3	36.0	2.1	6.3	
966.1 (tiešā)	N/A	N/A	N/A	
375.2	1149.8	58.1	196.6	

9.	A02	C16	C17	C31
8.3	33.7	1.3	6.4	
864.4 (tiešā)	N/A	N/A	N/A	
335.7	1073.7	35.6	200.8	

10.	A02	C16	C17	C31
9.2	30.1	1.3	6.1	
954.3 (tiešā)	N/A	N/A	N/A	
370.6	959.8	35.6	193.0	

Avoti: KPMG metodoloģija

Metodoloģija – saistītā bruto pievienotā vērtība un LVM ietekme

Saistītās bruto pievienotās vērtības aprēķina soļi:

1. Lai noteiktu saistīto ietekmi, katras nozares atalgojuma koeficients reizināts ar iepriekš noteikto nepieciešamo izlaidi katra meža nozares sektora starppatēriņa sasniegšanai;
2. Meža nozares sektoru nozarēs nodrošinātā atalgojuma summa, piemērojot mājsaimniecību patēriņa daļas no ienākumiem koeficientu, tika izdalīta starp nozarēm, balstoties uz to īpatsvaru mājsaimniecību gala patēriņā;
3. Piemēroti nozaru bruto pievienotās vērtības koeficienti, iegūstot 2022. gada saistīto pievienoto vērtību pircēju cenās, kas tika konvertēta uz bāzes cenām.

Aprēķinu veikšanai tika veiktas korekcijas mēbeļu ražošanas sektora ietekmes noteikšanai, kā arī veikts pārrēķins uz 2024. gadu – piemērojot nozares sektoru procentuālo izaugsmi 2023. un 2024. gadā.

Papildus tika aprēķināta saistītā bruto pievienotā vērtība gan Latvijas valsts mērogā, gan starptautiski (ņemot vērā datus par iekšzemes patēriņu un importu).

Reģionālais sadalījums iegūts, pamatojoties uz sektoru radītās tiešās bruto pievienotās vērtības reģionālo sadalījumu.

LVM netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības aprēķina soļi:

LVM 2024. gada netiešās un saistītās pievienotās vērtības aprēķinam pielietota meža nozares netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības aprēķina metodoloģija, par pamatu izmantojot meža apsaimniekošanas sektoru un sektora kopējā starppatēriņa vietā izmantojot LVM 2024. gada starppatēriņu, kā arī nepiemērojot pārrēķinam uz 2024. gadu nepieciešamās korekcijas.

Saistītās nozares

Analizētais saistīto nozaru tvērums apkopots zemāk:

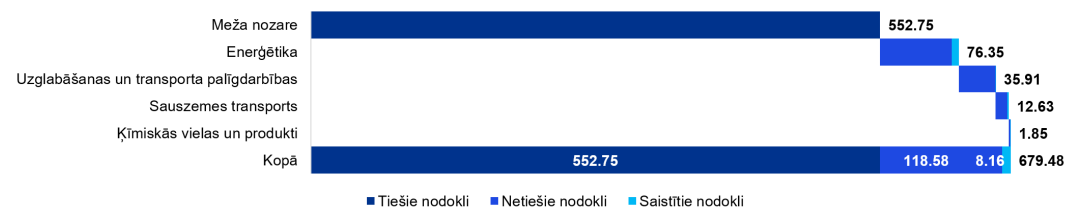
Sektori (NACE kods)	Meža nozares starppatēriņš 2022.g., milj. EUR
Ķīmiskās vielas un produkti (NACE C20 "Ķīmiskās vielas un ķīmiskie produkti")	153,4
Enerģētika (NACE D35 "Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana")	231,3
Sauszemes transports (NACE H49 "Sauszemes transports un cauruļvadu transports")	129,5
Uzglabāšanas un transporta palīgdarbības (NACE H52 "Uzglabāšanas un transporta palīgdarbības")	106,9
Pamatojums	
Meža nozares ietekmi uz valsts ekonomiku papildina tās loma citu saistītu nozaru stiprināšanā un izaugsmes veicināšanā, meža nozarei nodrošinot darbvietas un radot netiešo bruto pievienoto vērtību, pateicoties produktu un pakalpojumu apmaiņai ar saistītajām nozarēm. Saistītās nozares noteiktas, balstoties uz meža nozares 2022. gadā izmantoto citu nozaru produktu un pakalpojumu apjomu (starppatēriņu).	
Tvērums	
- Ķīmiskās vielas un produkti ir būtisks sektors meža nozares ražošanas procesiem nepieciešamo izejvielu – līmju, krāsu, laku, pārklājumu, koksnes konservantu, apstrādes līdzekļu un citu līdzekļu nodrošināšanā. - Enerģētika ietver elektroenerģijas, dabasgāzes, tvaika, karstā ūdens un tamlīdzīgu apgādi. Koksnes mehāniskās apstrādes sektors bija lielākais energoresursu patērētājs starp ražošanas sektoriem, savukārt meža nozare 2022. gadā nodrošināja 300,6 milj. EUR produkcijas enerģētikas nozarei, ietverot malku, koksnes atlikumus, kurināmo šķeldu un koksnes briketes un granulas. 2023. gadā kurināmā koksne sastādīja 76,2% no Latvijas atjaunīgo energoresursu patēriņa, tādējādi norādot uz enerģētikas un meža nozaru būtisko lomu otras nozares darbībā (norādīti jaunākie pieejamie dati). - Sauszemes transporta saistību ar meža nozari pamato sektora loma meža nozares loģistikas nodrošināšanā – koksnes un tās produktu pārvadājumos –, savukārt meža nozare nodrošina arī nepieciešamo produkciju sauszemes un cauruļvadu transporta sektoram, tostarp paletes un iepakojumus. - Uzglabāšanas un transporta palīgdarbību saistību ar meža nozari pamato sektora būtiskā loma meža nozares loģistikas nodrošināšanā – koksnes un tās produktu uzglabāšanā, sagatavošanā pārvadājumiem un citās palīgdarbībās. Savukārt meža nozare nodrošina produkciju uzglabāšanas un transporta palīgdarbību sektoram, tostarp paletes, iepakojumus un mēbeles noliktavām.	

Meža un saistīto nozaru kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme Latvijā ir 2 508,3 milj. EUR, veidojot 6,2% no valsts IKP 2024. gadā

Latvijas meža nozares Latvijā radītā tiešā un saistītajās nozarēs radītā netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR

Latvijas meža nozares Latvijas valsts budžetā iemaksātie tiešie un saistītajās nozarēs valsts budžetā iemaksātie netiešie un saistītie nodokļi 2024. gadā Latvijā, milj. EUR

Latvijas meža nozares Latvijā nodrošināto tiešo un saistītajās nozarēs nodrošināto netiešo un saistīto darbvietau skaits 2024. gadā Latvijā, tūkst.

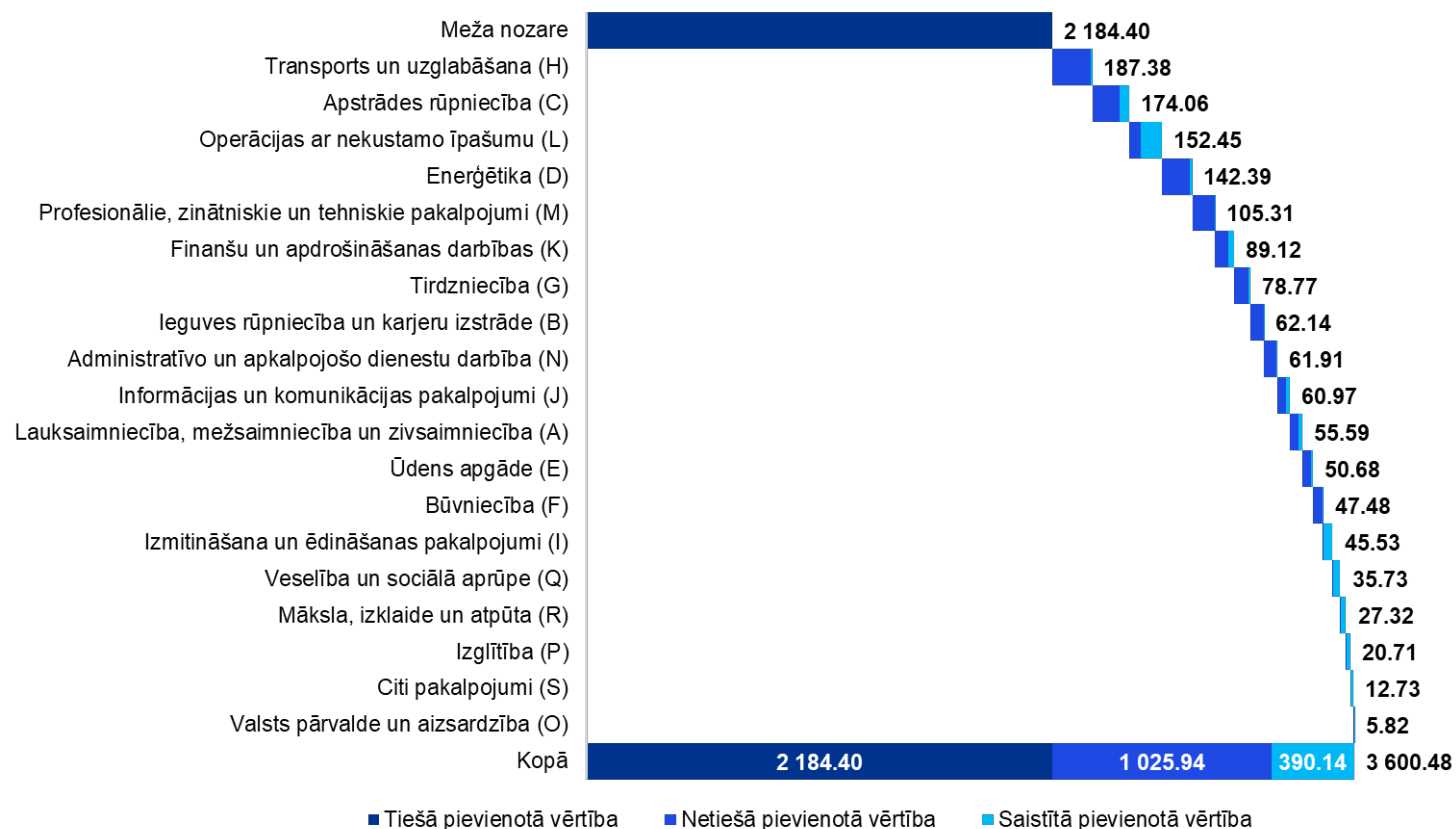

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši metodoloģijai

- Meža un saistītās nozares 2024. gadā Latvijā radīja 2 508,3 milj. EUR bruto pievienotās vērtības, veidojot 6,2% no valsts IKP un 7,1% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības;
- Meža un saistītās nozares 2024. gadā valsts budžetā iemaksāja 679,5 milj. EUR nodokļos, sastādot 4,6% no kopbudžeta ieņēmumu kopsummas;
- Meža un saistītās nozares 2024. gadā Latvijā nodrošināja 46,3 tūkst. darbvietaus (5,3% no valsts kopējā skaita), saistītajās nozarēs Latvijas mērogā nodrošinot par 3,5 tūkst. darbvietais mazāk kā ietverot ārzemes (49,8 tūkst. ietverot ārzemes);
- Zems vietējā ķīmisko produktu tirgus attīstības līmenis nozīmē, ka meža nozarei jābalstās uz ārzemju ražotāju precēm, tādējādi, lēšams, ka aptuveni 91,7% (jeb 98,8 milj. EUR) no meža nozares radītās bruto pievienotās vērtības ķīmisko produktu ražošanas sektorā izplūst ārpus Latvijas ekonomikas;
- Meža nozares augstais īpatsvars valsts pievienotajā vērtībā sniedz iespējas Latvijā attīstīt saistītās nozares, sniedzot tām attīstītu tirgu produkcijas nodrošināšanai, kā rezultātā tiktu pastiprināta ne tikai meža nozares ietekme uz valsts ekonomiku bet arī tiktu attīstītas citas, tostarp ražošanas, nozares.

2024. gadā meža nozare radīja 3 600,5 milj. EUR tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības Latvijā – 8,9% no valsts IKP

Latvijas meža nozares Latvijā radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR

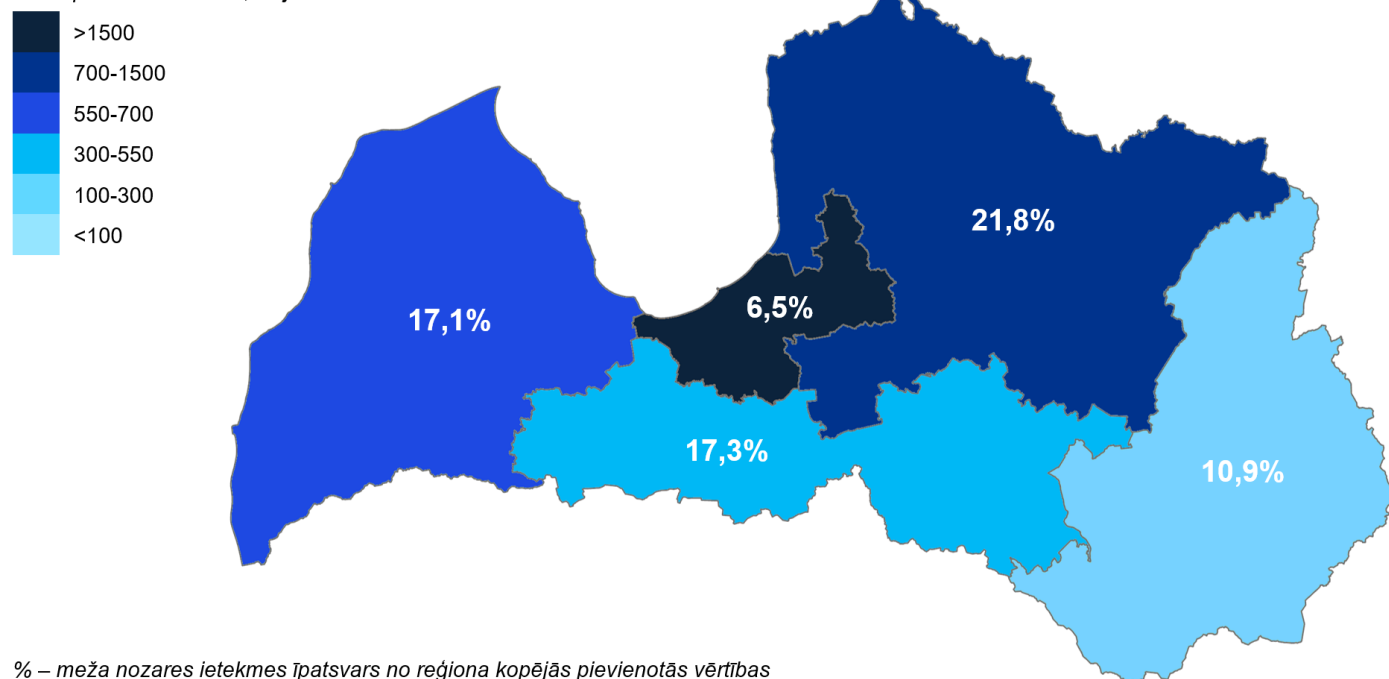
- Meža nozares un AS «Latvijas valsts meži» ietekme ir plašāka un rada pozitīvu ietekmi arī ārpus meža nozares. Pēc KPMG aplēsēm, 2024.g. tika radīti 3 600,5 milj. EUR tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības, kas ir 10,2% no Latvijā radītās bruto pievienotās vērtības un 8,9% no IKP;
- Katrs meža nozares tieši radītais 1 EUR rada papildus 0,65 EUR citās nozarēs;
- AS «Latvijas valsts meži» 2024.g. radīja 366,7 milj. EUR bruto pievienotās vērtības, kas ir 1,1% no valsts bruto pievienotās vērtības (un 10,2% no meža nozares kopējās ietekmes), apliecinot LVM lomu kā vienam no Latvijas ekonomikai nozīmīgākajiem uzņēmumiem. Katrs uzņēmuma 1 EUR bruto pievienotās vērtības rada papildus 0,97 EUR Latvijas ekonomikā;
- Augstā bruto pievienotā vērtība ir indikācija LVM produktivitātei un tehnoloģiskajai attīstībai.

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši metodoloģijai

Meža nozarei ir tieša un neatņemama loma reģionu attīstībā un augsta integrācijas pakāpe reģionu ekonomikā

Meža nozares 2024. gadā radītās tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos, milj. EUR un % no reģiona kopējās bruto pievienotās vērtības

Bruto pievienotā vērtība, milj. EUR

- Meža nozares bruto pievienotā vērtība dalījumā pa Latvijas statistiskajiem reģioniem visvairāk koncentrēta Rīgas statistiskajā reģionā, kur meža nozares kopējā ietekme veido 1 504,2 milj. EUR jeb 41,8% no meža nozares kopējās ietekmes valsts mērogā;
- Otrs lielākais īpatsvars 2024. gadā novērojams Vidzemes statistiskajā reģionā, kur 703,5 milj. EUR meža nozares kopējā ietekme veido 19,5% no kopējās ietekmes valsts mērogā;
- Augstākais meža nozares kopējās bruto pievienotās vērtības īpatsvars reģionu griezumā novērojams reģionos ārpus Rīgas, kur: Vidzemē tas veido 21,8% no reģiona bruto pievienotās vērtības, Zemgalē – 17,3% –, Kurzemē – 17,1% – un Latgalē – 10,9% –, apliecinot meža nozares tiešo lomu reģionu attīstībā un tās augsto integrācijas pakāpi reģionu ekonomikā, kā arī potenciālu būtiski ietekmēt reģionu izaugsmi.

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši metodoloģijai

Metodoloģija – netiešie un saistītie nodokļi un darbvietas

Valsts budžetā iemaksāto netiešo un saistīto nodokļu aprēķins balstīts uz:

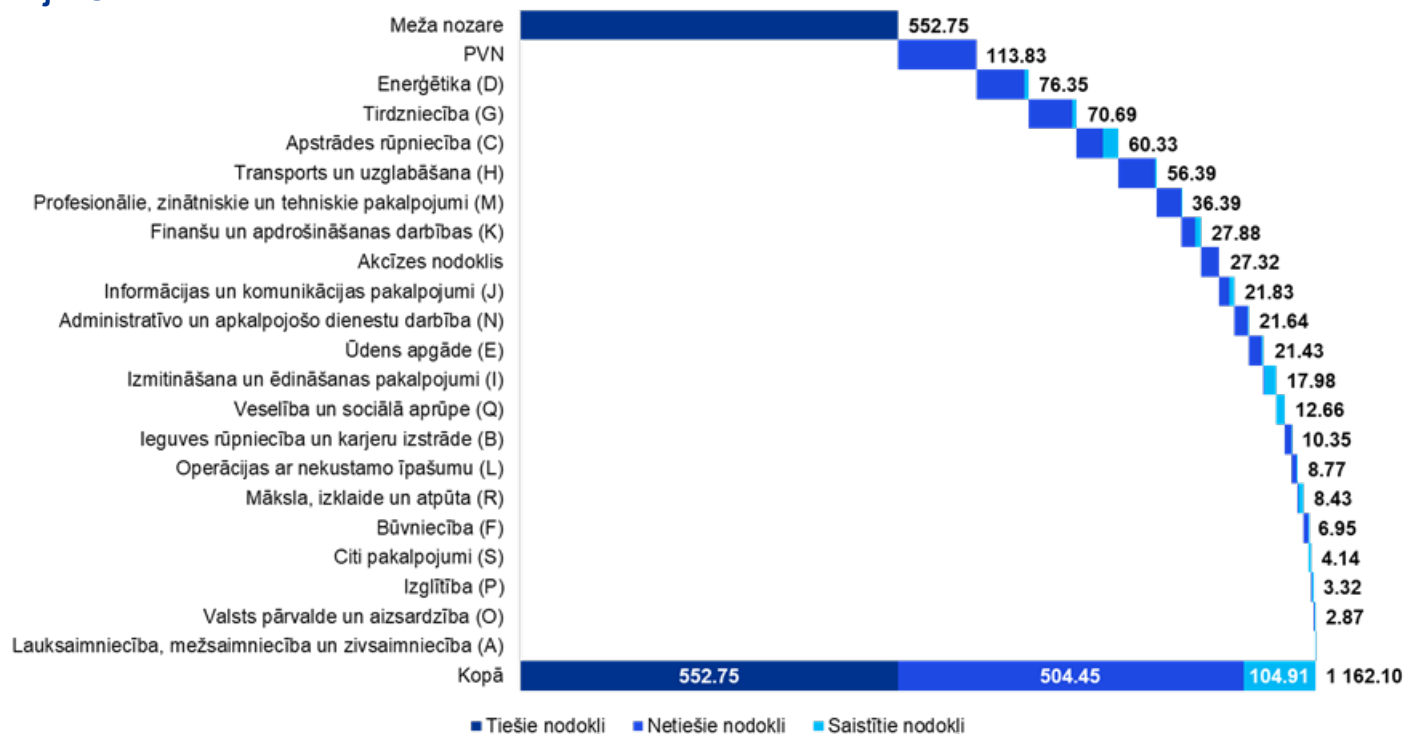
- Iepriekš aprēķināto bruto pievienoto vērtību;
- CSP datiem par nozaru tiešo bruto pievienoto vērtību 2022. gadā;
- VID datiem par nozaru kopējiem maksājumiem valsts budžetā 2022. gadā;
- Aprēķins veikts, nosakot katras nozares uz 1 EUR radītās tiešās bruto pievienotās vērtības iemaksāto tiešo nodokļu apjomu EUR un piemērojot šos koeficientus iepriekš aprēķinātajai meža nozares radītajai netiešajai un saistītajai bruto pievienotajai vērtībai nozarēs 2024. gadā.

Netiešo un saistīto darbvieta aprēķina metodoloģija balstīta uz:

- Iepriekš aprēķināto bruto pievienotās vērtības ietekmi;
- CSP datiem par nozaru tiešo pievienoto vērtību 2022. gadā;
- CSP datiem par aizņemtajām darbvietaīm pa darbības veidiem 2022. gadā un vietējā darbības veida darbvieta skaitu reģionos pēc nozares 2022. gadā;
- Aprēķins veikts, nosakot katras nozares uz 1 EUR radītās tiešās bruto pievienotās vērtības aizņemto tiešo darbvieta skaitu un piemērojot šos koeficientus iepriekš aprēķinātajai meža nozares nodrošinātajam netiešo un saistīto darbvieta skaitam 2024. gadā. Reģionu sadalījuma noteikšanai izmantota meža nozares sektoru reģionos nodrošināto tiešo darbvieta sadalījuma un nozaru reģionos nodrošināto darbvieta sadalījuma svērtā vērtība.

Meža nozares kopējā valsts budžetā iemaksāto nodokļu ietekme 2024. gadā bija 162,1 milj. EUR jeb 7,8% no kopbudžeta ieņēmumu kopsummas

Latvijas meža nozares Latvijas valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi 2024. gadā, milj. EUR

- Par katru 1 EUR tiešajos nodokļos tiek papildus pievienoti 1,10 EUR netiešajos un saistītajos nodokļos citās nozarēs;
- Lēšams, ka meža nozares iemaksātajiem nodokļiem reģionos (IIN) ir būtiska loma nodokļu ieņēmumu līdzsvarošanā un pašvaldību budžetu ieņēmumu veicināšanā, ar kuru palīdzību iespējams attīstīt reģionālo infrastruktūru un sociālos pakalpojumus;
- LVM kopējā nodokļu ietekme 2024. gadā bija 105,7 milj. EUR (0,7% no kopbudžeta ieņēmumu kopsummas un 9,1% no meža nozares kopējās ietekmes), veidojot papildus 0,64 EUR netiešajos un saistītajos nodokļos par katru tiešo iemaksāto nodokļu 1 EUR.

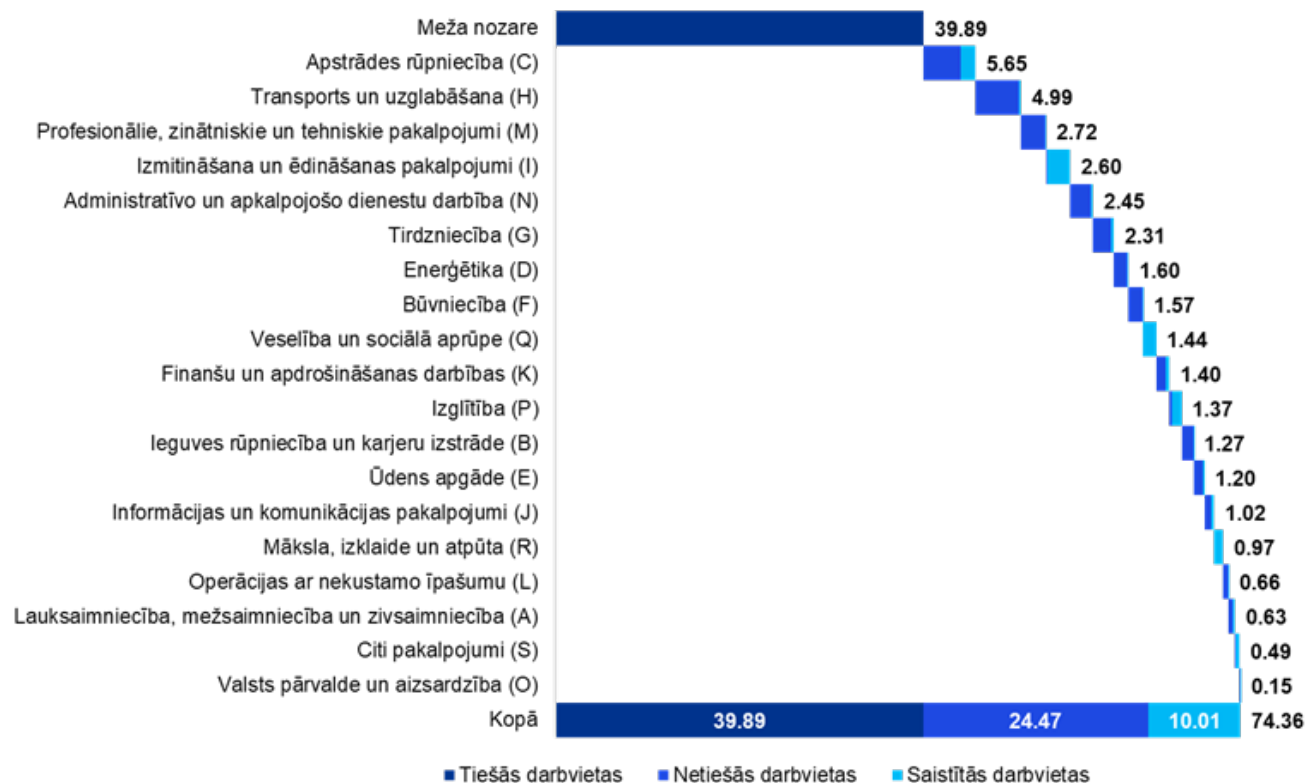
Meža nozares negatīvā tiešā PVN balance tiek ieskaitīta pie netiešajiem nodokļiem (ņemot vērā, ka tos valsts budžetā iemaksā saistītās nozares, kurām meža nozare pārskaitījusi PVN).

Akcīzes nodoklis norādīts atsevišķi pie netiešajiem nodokļiem, jo tā apjoms aprēķināts no mežsaimniecības darbos un kokvedēju patērētās degvielas.

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši metodoloģijai

Meža nozare ir būtisks darba devējs Latvijas iedzīvotājiem, 2024. gadā kopā nodrošinot 74,4 tūkst. darbvietas Latvijā jeb 8,4% no visām valsts darbvietām

Latvijas meža nozares Latvijā nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbvieta skaitu 2024. gadā, tūkst.

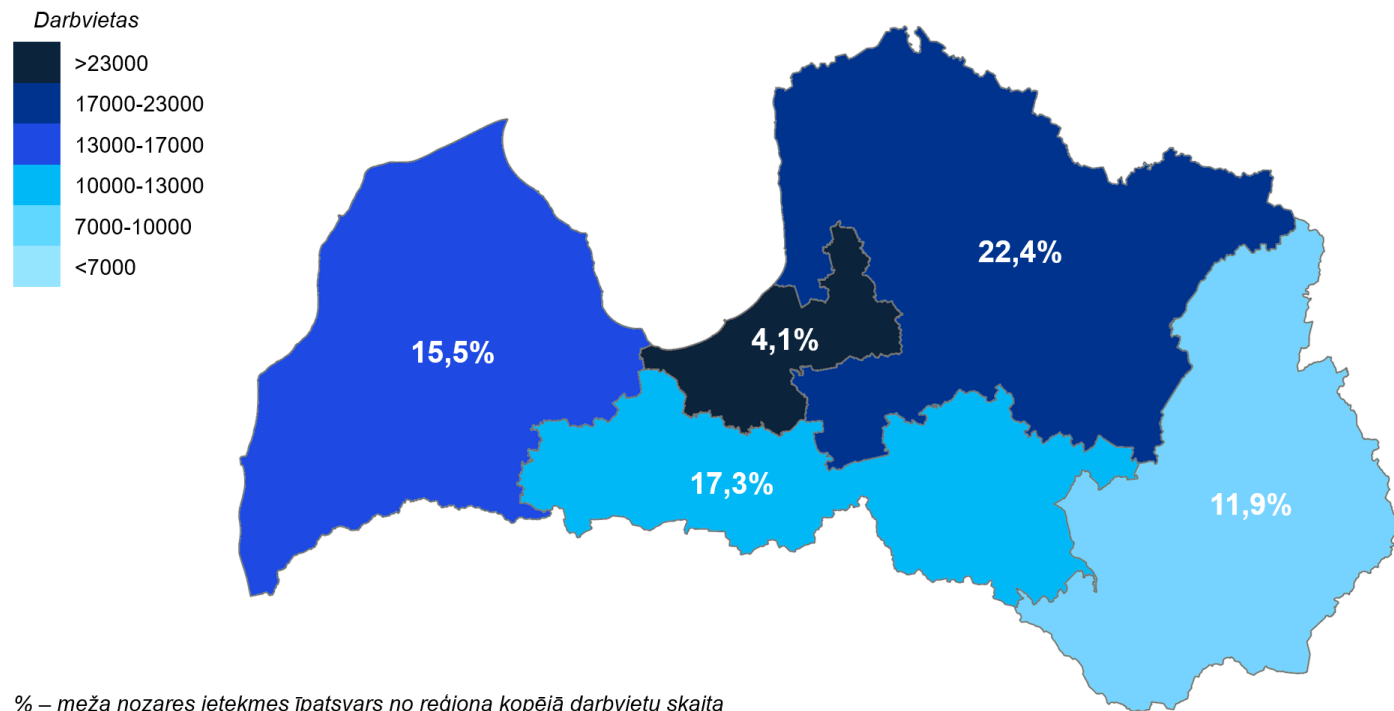

- Katra meža nozares darbvieta papildus nodrošina 0,86 darbvietas citās nozarēs, apliecinot meža nozares lomu kā ne tikai vienai no galvenajām tiešo darbvieta nodrošinātājām Latvijā, bet arī kā būtiskai darba iespēju veicinātājai citās valsts nozarēs;
- LVM par katru tiešo darbvieta papildus tika nodrošinātas 2,19 darbvietas (uzņēmuma kopējā ietekme – 4,8 tūkst. darbvietas jeb 0,5% no valsts kopskaita un 6,5% no meža nozares kopējās ietekmes).

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši metodoloģijai

Meža nozare sekmē iedzīvotāju labklājību reģionos, mazinot depopulācijas riskus un veicinot iedzīvotāju palikšanu reģionos un lauku teritorijās

Latvijas meža nozares nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbvieta skaita sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā, skaits un % no reģiona kopējā darbvieta skaita

- Lielākais meža nozares ietekmes nodrošināto darbvieta skaits 2024. gadā bija Rīgas statistiskajā reģionā, nozarei nodrošinot 23,8 tūkst. darbvieta, jeb 32,0% no meža nozares ietekmes nodrošinātajām darbvietām valsts mērogā un 4,1% no visām Rīgas statistiskā reģiona darbvietām;
- Būtiskākā ietekme uz darbvieta nodrošināšanu reģionos meža nozarei bija Vidzemes statistiskajā reģionā, kur nodrošinātās 18,2 tūkst. tiešās, netiešās un saistītās darbvieta sastādīja 22,4% no visām reģiona darbvietām. Augstais nodrošināto darbvieta skaits un īpatsvars gan Vidzemē, gan citos reģionos un lauku teritorijās liecina, ka meža nozare, veicinot iedzīvotāju iekļaušanu sociālās apdrošināšanas sistēmā, mazina depopulācijas riskus un veicina iedzīvotāju palikšanu reģionos un lauku teritorijās pateicoties nodrošinātajām darbvietām;
- Meža nozares ievērojamo pienesumu iedzīvotāju labklājībai apliecina tās nodrošinātais atalgojums tiešajās, netiešajās un saistītajās darbvietās. Meža nozare 2024. gadā nodrošināja 1 378,0 milj. EUR kopējo pienesumu Latvijas iedzīvotāju atalgojumam, no kā 62,2% tika nodrošināti ārpus Rīgas statistiskā reģiona, apliecinot nozares lomu reģionos.

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši metodoloģijai

Meža nozare ir neto oglekļa piesaistītāja

Meža nozares devums klimata mērķu sasniegšanā

- Dabisko traucējumu un antropogēnās ietekmes rezultātā meži atsevišķos pēdējos gados ir neto siltumnīcefekta gāzu emisiju avots (2022. gadā meža zemes kategorijā reģistrētas neto emisijas +1 303,4 kt CO₂ ekv. un 2023. gadā +677,97 kt CO₂ ekv.). Savukārt koksnes produktu kategorijas neto piesaiste 2023. gadā sasniedza 2 300 kt CO₂ ekv., kļūstot par vienu no nozīmīgākajiem piesaistes avotiem. Tā rezultātā meža nozare kopā turpina nodrošināt neto oglekļa piesaisti;
- Saskaņā ar Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā noteiktajiem pasākumiem, pastāv potenciāls palielināt oglekļa piesaisti un meža nozares devumu klimata pārmaiņu mazināšanā. Šī potenciāla realizācija ir saistīta ar politikas instrumentu kopumu, tostarp normatīvā regulējuma, administratīvo procedūru un finansējuma mehānismu pilnveidi. Šajā kontekstā būtiski ir stiprināt vietējo koksnes produktu un izejmateriālu izmantošanu, veicināt koksnes izmantošanu būvniecībā, attīstīt inovatīvus koksnes produktus un paplašināt pārstrādātas koksnes izmantošanu enerģētikā. Hidroloģisko risinājumu plānošanā uzsvērtā nepieciešamība līdzsvarot hidrotehnisko meliorācijas sistēmu uzturēšanu saimnieciskajos mežos ar slapjainu un kūdreņu saglabāšanu, lai uzturētu tiem raksturīgos biotopus un sugu sastāvu.

Meža platību sadalījums atbilstoši primārajam apsaimniekošanas mērķim

- Pašreizējais meža apsaimniekošanas regulējums tikai daļēji izmanto mežu potenciālu klimata mērķu sasniegšanai un pielāgošanās pasākumu īstenošanai, jo lielā daļā teritoriju vienlaikus tiek mēģināts sasniegt vairākus mērķus ar atšķirīgām prasībām. Stratifikācijas pieeja – skaidrāks meža platību sadalījums atbilstoši primārajam apsaimniekošanas mērķim (koksnes ražošana, bioloģiskā daudzveidība, rekreācija u.tml.) – varētu palielināt pārvaldības efektivitāti un prognozējamību;
- Modeļos un scenāriju analīzē bieži tiek vērtēta pieeja, kur daļa meža zemju tiek definēta galvenokārt bioloģiskās daudzveidības mērķiem (piemēram, līdz aptuveni 30%, no kuriem vismaz 10% būtu stingri aizsargātas teritorijas), bet pārējā daļa – saimnieciskai izmantošanai (ap 70%). Šāda stratifikācija ļauj kvantitatīvi novērtēt iespējamās sekas oglekļa bilancei, bioloģiskajai daudzveidībai un reģionālajai attīstībai, tomēr konkrētu mērķa proporciju noteikšana ir politikas lēmums, kam jābalstās plašā sabiedriskā diskusijā un papildus izvērtējumā.

Avoti: KPMG analīze; Aktualizētais Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.–2030. gadam: [Saite](#); LVĢMCS SEG inventarizācija par 2025. gadu. [Saite](#).

Koksnes tālākas pārstrādes attīstība varētu uzlabot ZIZIMM mērķu sasniegšanu

Bioloģiskās daudzveidības nodrošināšana

- No bioloģiskās daudzveidības viedokļa pētījumi liecina, ka Latvijā atmirušās koksnes apjoms mežos kopumā šobrīd ir sasniedzis līmeni, ko var uzskatīt par pietiekamu orientējošu fonu bioloģiskās daudzveidības uzturēšanai ainavas mērogā. Sagaidāms, ka audžu novecošanās un dabiskie traucējumi palielinās to teritoriju daļu, kur atmirušās koksnes ir īpaši daudz, tādējādi radot papildu dzīvotnes sugām, kas ir atkarīgas no šāda veida substrātiem, vienlaikus saglabājot nepieciešamību izvērtēt atmirušās koksnes pietiekamību konkrētu biotopu un sugu līmenī;
- Bioloģiskās daudzveidības elementu uzturēšana saimnieciskajos mežos ir būtiska ekosistēmu noturībai un kopējai bioloģiskai daudzveidībai. Latvijā ir salīdzinoši daudzveidīga koku sugu struktūra (45% skuju un 55% lapu koku, un tikai neliela daļa audžu ir vienas sugas). Turklāt mežsaimniecība notiek ar salīdzinoši nelieliem izcirtumiem (vidēji 2 ha), un tiek atstāti ekoloģiskie koki, kas nodrošina mikrodzīvotņu nepārtrauktību. Ekoloģisko koku kopējā krāja ir 19.8 milj. m³ (vidēji 6.8 m³ uz katru hektāru). Šo elementu dinamika laikā ir izvērtējama balstoties uz monitoringa datiem. .

Tālākas pārstrādes attīstība un mežsaimniecības aprites paātrināšana

- Nacionālais enerģētikas un klimata plāns ZIZIMM sektora mērķu sasniegšanai neizvirza tiešu mežizstrādes apjomu samazināšanas mērķi;
- Mežizstrādes apjomu samazināšana var īstermiņā uzlabot ZIZIMM bilanci, taču vienlaikus rada būtisku sociālekonomisko ietekmi un var samazināt koksnes produktu kategorijas devumu, ja neseko strukturālas izmaiņas produktu portfeli. Klimata mērķu sasniegšanai alternatīvs virziens ir meža ražības un oglekļa piesaistes palielināšana, kā arī koksnes izmantošanas pārorientēšana uz ilglietojamiem produktiem, savukārt bioloģiskās daudzveidības mērķu sasniegšanai – efektīvs aizsargājamo teritoriju tīkls un biotopu kvalitātes uzlabošanas pasākumi;
- Mežsaimniecības un kokrūpniecības aprites paātrināšana, tālākas pārstrādes koksnes produktu ražošana Latvijā un nepārstrādātas koksnes eksporta īpatsvara mazināšana varētu palielināt nozares ekonomisko pienesumu un koksnes produktu kategorijas devumu klimata mērķu sasniegšanā. Salīdzinot dažādus politikas scenārijus, ir būtiski izvērtēt, kā mežizstrādes apjomu izmaiņas, strukturālie pasākumi un pārstrādes attīstība kopā ietekmē gan SEG bilanci, gan nodarbinātību un reģionālo attīstību.

Avoti: KPMG analīze; Aktualizētais Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.–2030. gadam: [Saite](#); LVĢMC SEG inventarizācija par 2025. gadu. [Saite](#).

Meža nozares sociālekonomiskās ietekmes pārskats sniedz informāciju arī par papildus sociālajiem, pārvaldības un vides aspektiem nozarei un LVM

Meža nozares sociālekonomiskā ietekme

Papildus sociālie aspekti:

- Meža izglītība un pētniecība;
- Labdarības, izglītības, sporta, kultūras atbalsts;
- Infrastruktūras projekti.

Pārvaldības aspekti:

- Meža nozarē veiktās ārvalstu investīcijas;
- Meža nozares uzņēmumu nodokļu parādi un plaisas;
- Meža nozares uzņēmumu veiktās sabiedrības izglītošanas iniciatīvas;
- Meža nozarē veiktie bruto kapitālieguldījumi.

Vides aspekti:

- Meža resursi;
- Meža atjaunošana un ieaudzēšana;
- Aizsargājamās teritorijas;
- Meža nozīme ekosistēmas pakalpojumu nodrošināšanā;
- Latvijas un ES tiesību aktu ietekme uz meža nozari;
- Meža sertifikācijas sistēmas;
- Kvalitatīvie rādītāji: sabiedrības attieksme pret vidi un mežu nozari.

LVM sociālekonomiskā ietekme

Papildus sociālie aspekti:

- Labdarības, izglītības, sporta, rekreācijas, kultūras atbalsts;
- Infrastruktūras projekti.

Pārvaldības aspekti:

- LVM pētījumi un publikācijas;
- LVM kapitālieguldījumi.

Vides aspekti:

- LVM apsaimniekošanā esošās mežu teritorijas;
- LVM atjaunotās un ieaudzētās meža platības;
- LVM pārvaldībā esošās aizsargājamās teritorijas;
- Ar LVM saistītie meža ekosistēmu pakalpojumi un oglekļa aprite LVM darbībā;
- LVM izmantotā meža sertifikācijas sistēma.

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

03

**Meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā
devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes
apjomu scenārijos**

Mežizstrādes apjomu izmaiņu scenāriji

2018.-2022. gada mežizstrādes apjomi Latvijā pēc īpašuma formas, m³

Forma	2018	2019	2020	2021	2022	Vidēji
Kopā	12 861 651	13 343 297	13 242 666	13 079 533	12 858 384	13 077 106
Valsts	5 939 485	6 626 648	7 355 033	7 168 091	6 203 305	6 658 512
Pārējie	6 922 166	6 716 649	5 887 633	5 911 442	6 655 078	6 418 594

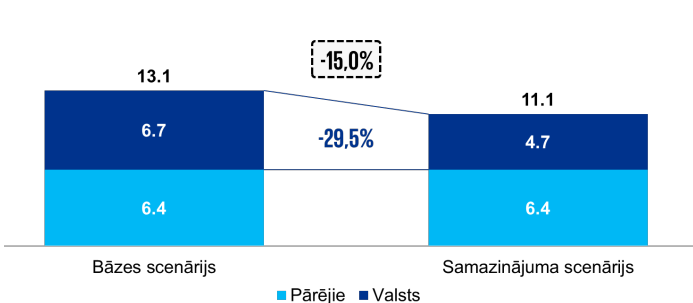
Bāzes scenārijs

Bāzes scenārijs ir balstīts uz 2018. līdz 2022. gada vidējo mežizstrādes apjomu, jo 2023. un 2024. gadā novērojamais mežizstrādes apjoms pieaugums bija netipisks un ekstrēms mizgraužu ierobežošanas pasākumu dēļ.

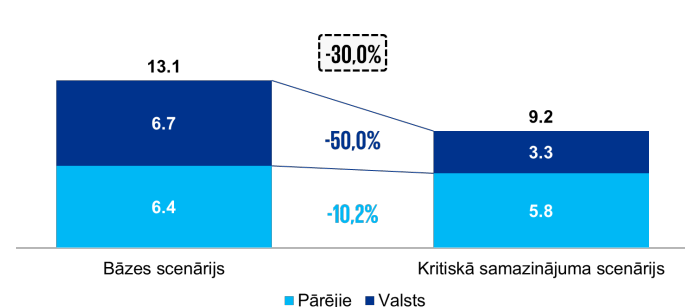
Izvērtējuma ietvaros analizētas sociālekonomiskā devuma izmaiņas 4 dažādiem mežizstrādes apjomu scenārijiem:

- **Bāzes scenārijs** ar 13,1 milj. m³ mežizstrādes apjomu;
- **Samazinājuma scenārijs** ar 11,1 milj. m³ mežizstrādes apjomu (-15% samazinājums);
- **Kritiskā samazinājuma scenārijs** ar 9,2 milj. m³ mežizstrādes apjomu (-30% samazinājums);
- **Pieauguma scenārijs** ar 15,7 milj. m³ mežizstrādes apjomu (+20% pieaugums).

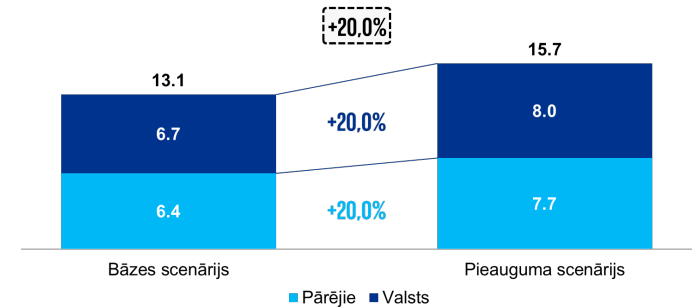
Mežizstrādes apjomu izmaiņas samazinājuma scenārijā salīdzinājumā ar bāzes scenāriju, milj. m³ un % izmaiņas

Mežizstrādes apjomu izmaiņas kritiskā samazinājuma scenārijā salīdzinājumā ar bāzes scenāriju, milj. m³ un % izmaiņas

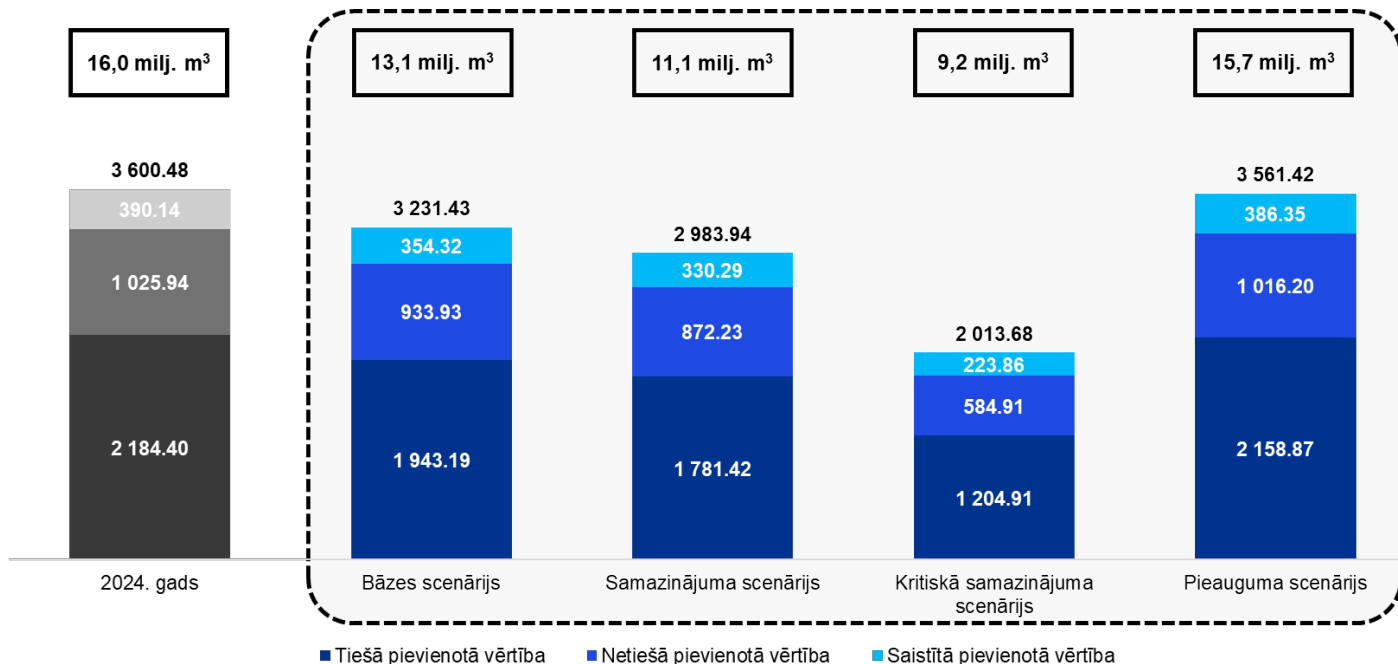
Mežizstrādes apjomu izmaiņas pieauguma scenārijā salīdzinājumā ar bāzes scenāriju, milj. m³ un % izmaiņas

Avoti: KPMG analīze, Valsts meža dienests – Meža statistika: [Saite](#)

Dažādos mežizstrādes apjomu scenārijos nozares ietekme uz valsts IKP ir 8,0% bāzes scenārijā, 7,4% samazinājuma, 5,0% kritiskā samazinājuma un 8,8% pieauguma

Latvijas meža nozares radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu scenārijos, milj. EUR

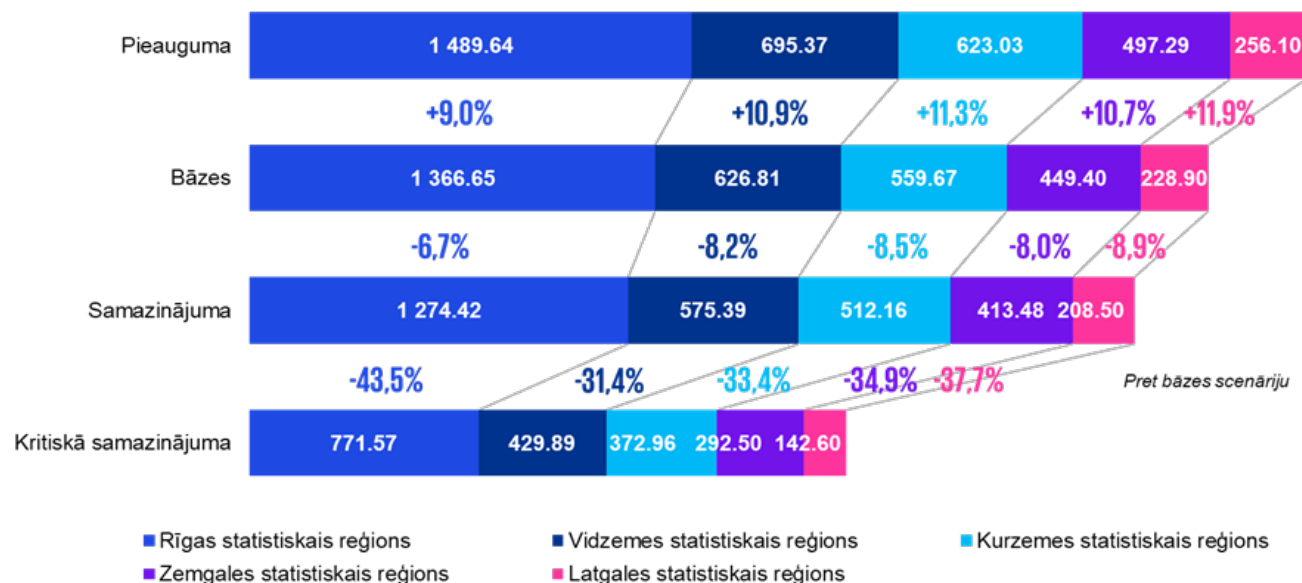

- Meža nozares kopējā bruto pievienotā vērtība bāzes scenārijā Latvijā būtu 3 231,4 milj. EUR (9,2% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības un 8,0% no IKP);
- Samazinājuma scenārijā meža nozares kopējā bruto pievienotā vērtība Latvijā būtu 2 983,9 milj. EUR (par 7,7% mazāk nekā bāzes scenārijā un 8,5% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības, 7,4% no IKP);
- Pieauguma scenārijā meža nozares kopējā bruto pievienotā vērtība Latvijā būtu 3 561,4 milj. EUR (par 10,2% vairāk nekā bāzes scenārijā un 10,1% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības, 8,8% no IKP);
- Kritiskā samazinājuma scenārijā meža nozares kopējā bruto pievienotā vērtība Latvijā būtu tikai 2 013,7 milj. EUR jeb par 37,7% mazāk nekā bāzes scenārijā (5,7% no Latvijas 2024. gada bruto pievienotās vērtības un 5,0% no IKP).

Avoti: KPMG analīze

Mežizstrādes apjomu -15% un +20% izmaiņas visbūtiskāk ietekmē meža nozares radīto bruto pievienoto vērtību reģionos ārpus Rīgas

Latvijas meža nozares Latvijas statistiskajos reģionos radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība dažādos mežizstrādes apjomu scenārijos, milj. EUR, un % pieaugums vai samazinājums pret bāzes scenāriju

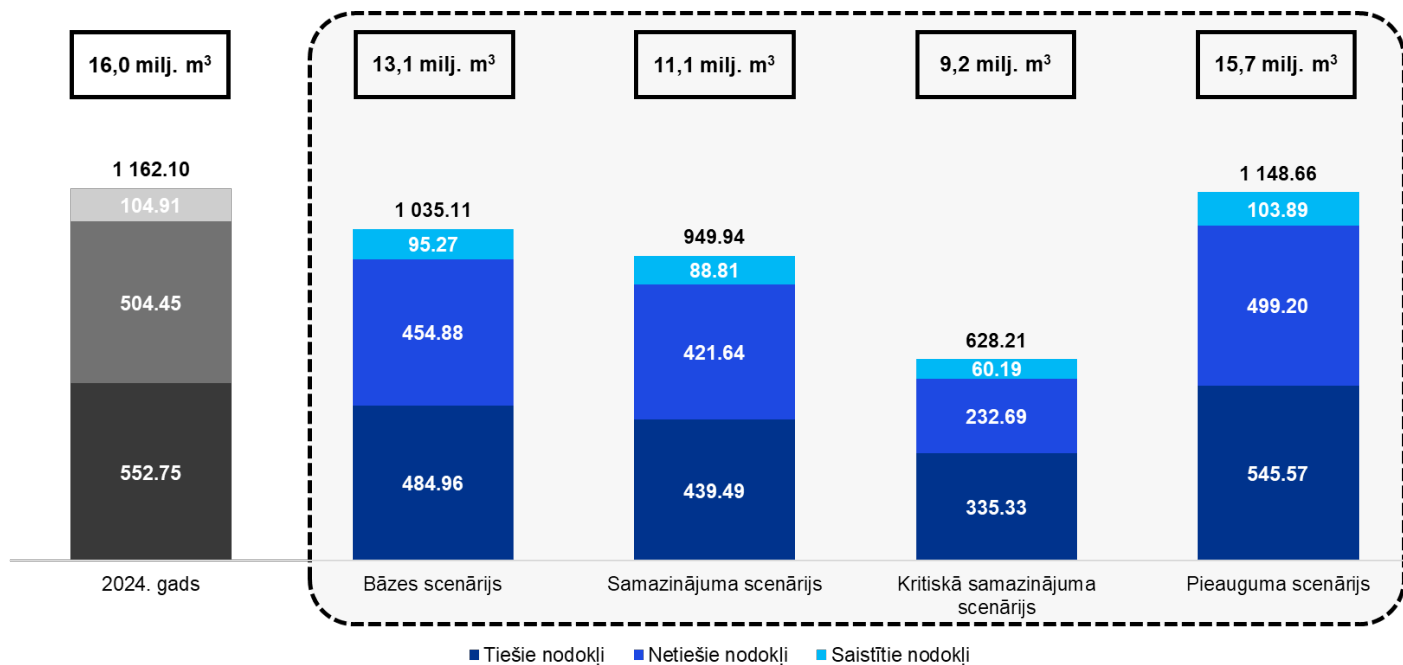
- Lai gan absolūtās vērtībās vispamanāmākās izmaiņas starp meža nozares radīto tiešo, netiešo un saistīto pievienoto vērtību ir novērojamas Rīgas statistiskajā reģionā (+123,0 milj. EUR pieauguma scenārijā un -92,2 milj. EUR samazinājuma scenārijā), scenārijos bez strukturālām pārmaiņām* nozarē visos reģionos novērojams lielāks ietekmes īpatsvars nekā Rīgas statistiskajā reģionā;
- Kritiskā samazinājuma (-30%) scenārijā lielākā negatīvā ietekme ir Rīgas statistiskajā reģionā (-43,5% un -595,1 milj. EUR), strukturālajām pārmaiņām* nozarē būtiski ietekmējot koksnes mehāniskās pārstrādes sektoru.

* Kritiskā samazinājuma scenārija kontekstā, strukturālas pārmaiņas ietver to, ka daļa no uzņēmumiem nespētu nodrošināt darbības rentabilitāti un uzsāktu maksātnespējas procesu, tiktu ierobežota jaunu uzņēmumu ienākšana nozarē un investīciju piesaiste, kā arī rastos ievērojami bruto pievienotās vērtības, nodokļu un darbvieta zaudējumi valstij (vairāki % no valsts kopējiem apjomiem), kā rezultātā nozares darbība un piensums tiktu negatīvi ietekmēts gan īstermiņā, gan ilgtermiņā.

Avoti: KPMG analīze

Pie -30% mežizstrādes apjoma samazinājuma valsts zaudētu 406,9 milj. EUR nodokļu ieņēmumos gadā salīdzinājumā ar bāzes scenāriju

Latvijas meža nozares Latvijas valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi dažādos mežizstrādes apjoma scenārijos, milj. EUR

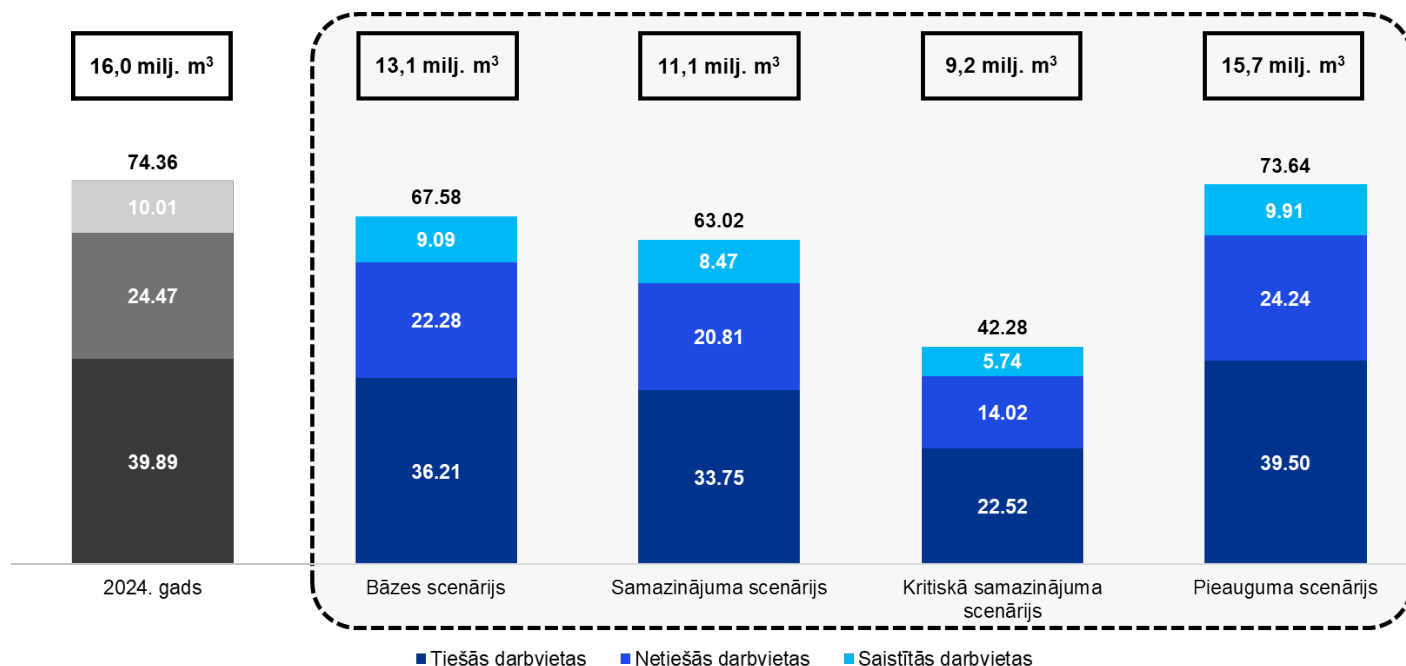

- Latvijas meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi bāzes scenārijā būtu 1 035,1 milj. EUR (7,0% no valsts kopējiem ieņēmumiem);
- Samazinājuma scenārijā tie būtu 949,9 milj. EUR (6,4%);
- Pieauguma scenārijā tie būtu 1 148,7 milj. EUR (7,7%);
- Kritiskā samazinājuma scenārijā meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi būtu par 39,3% zemāki nekā bāzes scenārijā – 628,2 milj. EUR (4,2% no kopbudžeta ieņēmumiem);
- Būtisko zaudējumu pie 30% samazinājuma mežizstrādes apjomos rezultātā tiktu ne tikai izveidots ievērojams valsts budžeta ieņēmumu robs, bet tiktu negatīvi ietekmētas Latvijas iedzīvotāju iespējas saņemt nepieciešamos publiskos pakalpojumus – it īpaši reģionos, kur meža nozarei ir īpaši svarīga loma pašvaldību budžetu veicināšanā.

Avoti: KPMG analīze

Mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos īpatsvars no valsts darbvietām ir 7,7% bāzes scenārijā, 7,2% samazinājuma, 4,8% kritiskā samazinājuma un 8,4% pieauguma

Latvijas meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu scenārijos, tūkst.

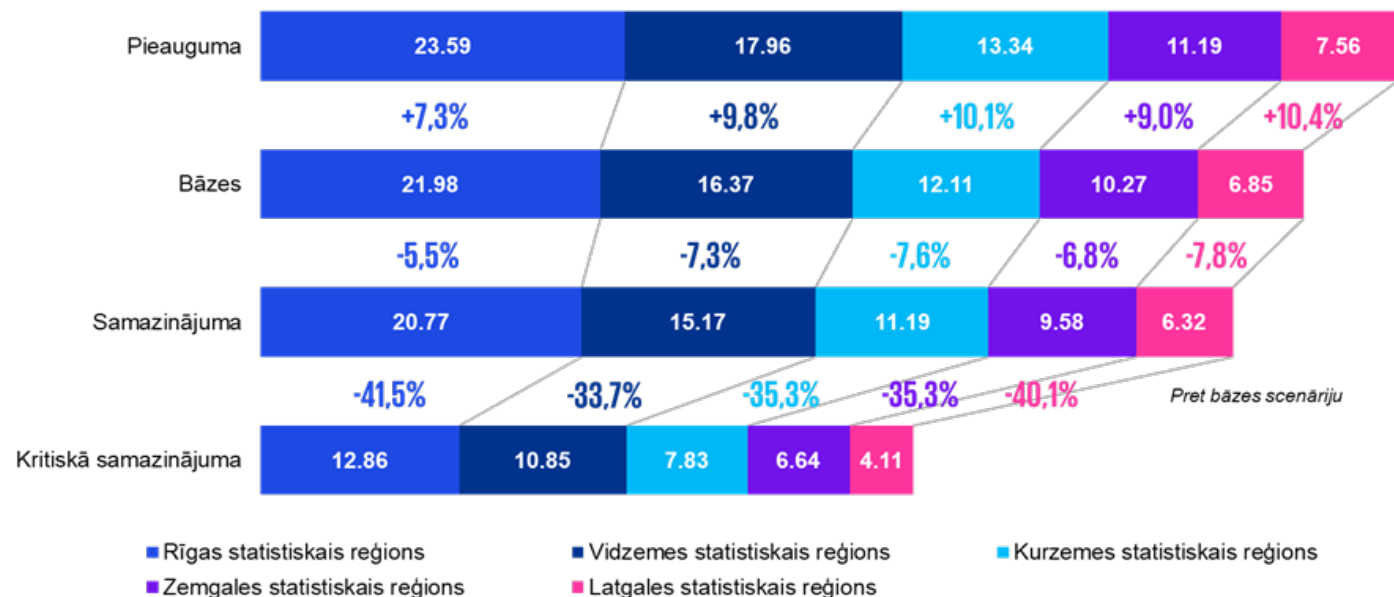

- Bāzes scenārijā meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas veidotu 7,7% no Latvijas 2024. gada kopējā darbvietu skaita (67,6 tūkst. darbvietas);
- 15% samazinājums mežizstrādes apjomos rezultētos 4,6 tūkst. zaudētās darbvietās, kopējai ietekmei veidojot 7,2% no valsts darbvietu skaita;
- Samazinot mežizstrādes apjomus par 30%, nozares kopējais nodrošināto darbvietu skaits Latvijā samazinātos līdz 42,3 tūkst. – 37,4% kritums jeb 25,6 tūkst. zaudētas darbvietas Latvijā un tikai 4,8% no valsts kopējā darbvietu skaita;
- Mežizstrādes apjomiem pieaugot par 20%, meža nozare nodrošinātu papildus 6,1 tūkst. tiešās, netiešās un saistītās darbvietas Latvijā, tā rezultātā sastādot 8,4% no valsts kopējā darbvietu skaita.

Avoti: KPMG analīze

-30% līdz +20% izmaiņu mežizstrādes apjomos rezultātā reģioni ārpus Rīgas kopā zaudētu līdz 16,2 tūkst. darbvietu vai iegūtu līdz 4,5 tūkst. darbvietu

Latvijas meža nozares Latvijas statistiskajos reģionos nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvieta daudums dažādos mežizstrādes apjomu scenārijos, tūkst. un % pieaugums vai samazinājums pret bāzes scenāriju

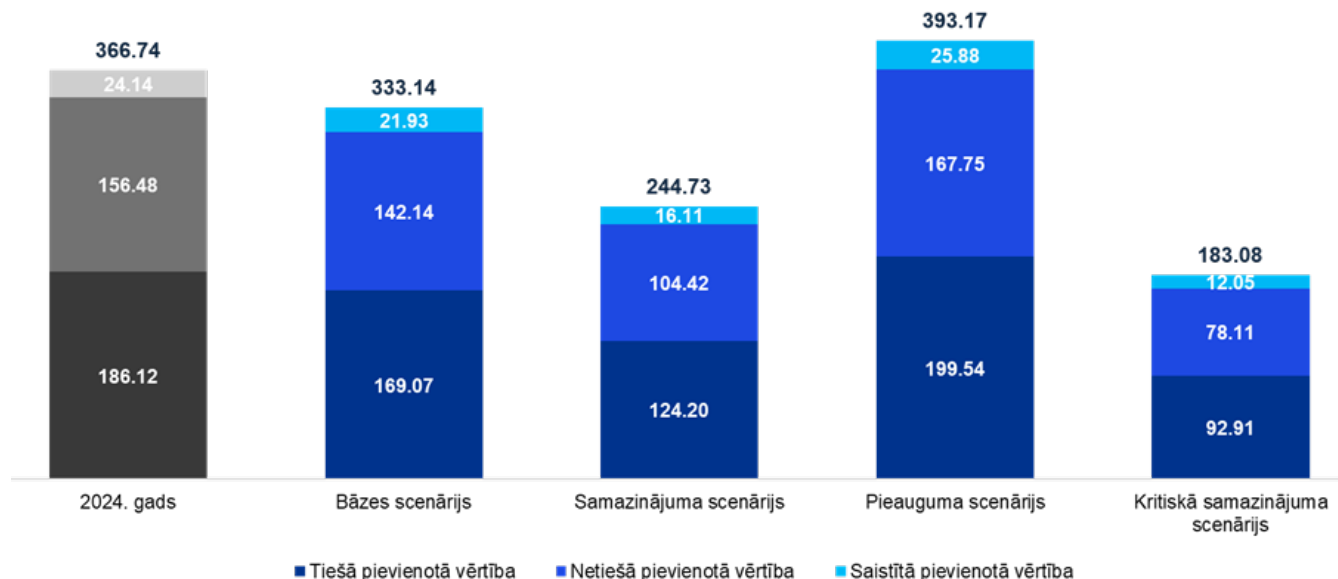

- Augstākais izmaiņu ietekmes īpatsvars -15% un +20% scenārijos ir Latgales statistiskajā reģionā, kur 20% mežizstrādes apjomu pieaugums nodrošinātu par 10,4% vairāk darbvietu un 15% samazinājums nodrošinātu par 7,8% mazāk darbvietu nekā bāzes scenārijā;
- Mežizstrādes apjomu pieauguma scenārijā Rīgas statistiskajā reģionā tiktu nodrošinātas 1,6 tūkst. papildus darbvieta, taču reģionos kopā tas nodrošina 4,5 tūkst. darbvieta. Savukārt samazinājuma scenārijā Rīgas statistiskais reģions zaudētu 1,2 tūkst. darbvieta, bet reģionos 3,3 tūkst., norādot uz mežizstrādes apjomu izmaiņu potenciālu veicināt vai ierobežot reģionu attīstību un nodrošināt to iedzīvotāju labklājību, ko it īpaši skaidri iezīmē kritiskā samazinājuma scenārija ietekme;
- Kritiskā samazinājuma scenārijā visbūtiskāk tiktu ietekmēts Rīgas statistiskais reģions, kur zaudēti 41,5% darbvieta jeb 9,1 tūkst.

Avoti: KPMG analīze

LVM mežizstrādes apjomu izmaiņas no +20% līdz -50% palielinātu LVM kopējo bruto pievienotās vērtības ietekmi līdz 1,0% vai samazinātu līdz 0,5% no valsts IKP

AS “Latvijas valsts meži” radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, milj. EUR

Bāzes scenārijs, kur LVM mežizstrādes apjomi atbilst 2018.-2022. gada vidējam radītājam;

Samazinājuma scenārijs, kur LVM mežizstrādes apjomi samazinās par 29,5% attiecībā pret bāzes scenāriju;

Pieauguma scenārijs, kur LVM mežizstrādes apjomi pieaug par 20,0% attiecībā pret bāzes scenāriju;

Kritiskā samazinājuma scenārijs, kur LVM mežizstrādes apjomi samazinās par 50,0% attiecībā pret bāzes scenāriju.

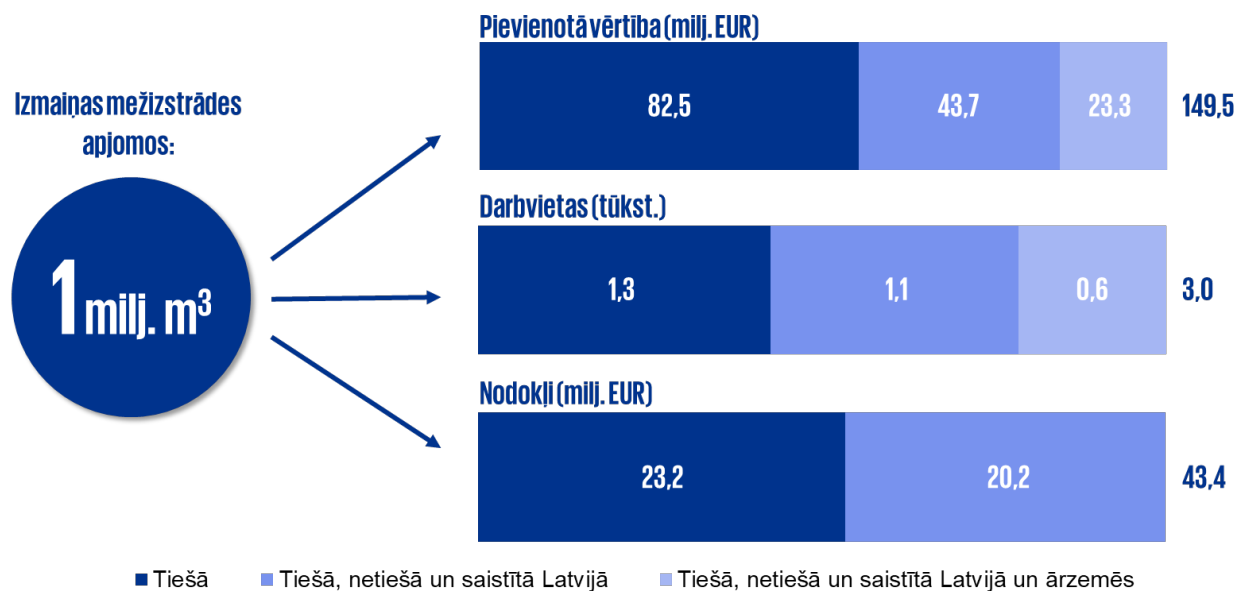
Avoti: KPMG analīze

Bāzes scenārijā LVM kopējā ietekme veidotu 0,8% no Latvijas IKP, 0,6% no kopbudžeta nodokļu ieņēmumiem un 0,5% no darbvietām;

- 29,5% samazinājums LVM mežizstrādes apjomos rezultētos 26,5% bruto pievienotās vērtības, nodokļu un darbvieta zaudējumos;
- 20% pieaugums LVM mežizstrādes apjomos rezultētos 18,0% bruto pievienotās vērtības, nodokļu un darbvieta ieguvumos;
- 50% samazinājums LVM mežizstrādes apjomos rezultētos 45,0% bruto pievienotās vērtības, nodokļu un darbvieta zaudējumos;
- Mežizstrādes apjomu samazinājums par 50% LVM ne tikai negatīvi ietekmētu uzņēmuma tiešo darbību un tā netiešo un saistīto ietekmi, bet arī būtu galvenais iemesls meža nozares tiešo, netiešo un saistīto nodokļu, bruto pievienotās vērtības, darbvieta un atalgojuma zaudējumiem, ņemot vērā, ka LVM ir nozīmīgs Latvijas meža nozares resursu nodrošinātājs. LVM mežizstrādes apjomu samazinājums ierobežotu meža nozari un, tādējādi, valsts ekonomiku. Izmaiņu ietekmes uz LVM tiešo darbību rezultātā tiktu samazināts arī uzņēmuma valstij maksāto dividenžu apjoms.

1 milj. m³ izmaiņas mežizstrādes apjomos Latvijai pienes vai atņem 126,2 milj. EUR bruto pievienotās vērtības, 2,3 tūkst. darbvietu un 32,6 milj. EUR nodokļu

1 milj. m³ izmaiņu mežizstrādes apjomos ietekme uz meža nozares radīto tiešo, netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību, darbvietām un nodokļiem gan Latvijā, gan Latvijā un ārzemēs

- 1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņas Latvijas ekonomikai pienes vai atņem 82,5 milj. EUR meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības un par 43,7 milj. EUR vairāk jeb 126,2 milj. EUR tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības;
- 1 milj. m³ izmaiņas Latvijai pienes vai atņem 1,3 tūkst. meža nozares tiešās darbvietas, ko papildina 1,1 tūkst. netiešās un saistītās darbvietas, tādējādi izmaiņu kopējā tiešā, netiešā un saistītā ietekme uz darbvietām valsts mērogā ir 2,3 tūkst. darbvietas;
- Meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie nodokļi pie 1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņām pieaug vai samazinās par 18,3 milj. EUR, kas kopā ar 14,3 milj. EUR netiešo un saistīto nodokļu ietekmi veido 32,6 milj. EUR kopējo tiešo, netiešo un saistīto nodokļu pienesumu vai zaudējumu valstij;
- Lai gan norādītā ietekme pie +/-1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņām ir lineāra, mežizstrādes apjomu izmaiņas ārpus vēsturisko tirgus svārstību normām (aptuveni +/-20%, savukārt izmaiņas ārpus normām būtu, piemēram, -30% kritiskā samazinājuma scenārijā) nestu strukturālas pārmaiņas nozarē un izmaiņu ietekme būtu nelineāra.

Avoti: KPMG analīze

04

Secinājumi un rekomendācijas

Secinājumi (1/5)

01

Meža nozares sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos (1/2)

Mežizstrādes apjomu izmaiņu ietekme uz reģioniem

- Izmaiņas mežizstrādes apjomos visbūtiskāk ietekmē reģionus ārpus Rīgas statistiskā reģiona, kur izmaiņām pievienotajā vērtībā, darbvietās un atalgojumā ir augstāks īpatsvars reģionu līmenī. Tā rezultātā, nepieciešams veidot politiku, kas nosaka ne tikai ilgtspējīgus, bet arī sociālekonomiski pamatojamus mežizstrādes apjomus, ņemot vērā to izmaiņu potenciālu veicināt vai ierobežot reģionu attīstību un to iedzīvotāju labklājības izaugsmi.

Bāzes scenārijs

- Bāzes scenārijā rastos bruto pievienotās vērtības, valsts budžeta ieņēmumu un darbvietu zaudējumi attiecībā pret 2024. gada faktisko situāciju, potenciāli uzlabojot klimatneitralitātes mērķu sasniegšanas sniegumu, bet neveicinot nozares piesaistīto investīciju izaugsmi.

+20% mežizstrādes apjomu pieaugums

- Mežizstrādes apjomu pieaugums par +20% nodrošinātu, ka meža nozares radītais sociālekonomiskais piensums būtu pielīdzināms 2024. gada faktiskajai situācijai, neradot strukturālas pārmaiņas nozarē un stiprinot valsts budžeta ieņēmumus, attīstot valsts ekonomiku un veicinot nodarbinātību;
- Mežsaimnieciski pamatota mežizstrādes apjomu palielināšana sniegtu vietējās ražošanas attīstībai nepieciešamos resursus un ļautu attīstīt meža nozares uzņēmumu jaudas, kā arī samazinātu uzņēmējdarbībai nelabvēlīgu kokmateriālu cenu kāpuma riskus, veicinot investoru interesi.

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidenciāls

37

Secinājumi (2/5)

01

Meža nozares sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos (2/2)

-15% mežizstrādes apjomu samazinājums

- Mežizstrādes apjomu -15% samazinājums neradītu strukturālas pārmaiņas nozarē un tā ietekme iekļautos tirgus svārstību ietvaros, taču tiktu negatīvi ietekmēti valsts budžeta ieņēmumi, ekonomiskā aktivitāte reģionos un sabiedrības labklājība;
- Mežizstrādes apjomu samazinājums negatīvi ietekmētu nozares spējas piesaistīt investīcijas, ņemot vērā ierobežojumus ražošanai nepieciešamo resursu apjomos.

-30% mežizstrādes apjomu samazinājums

- -30% mežizstrādes apjomu samazinājums radītu strukturālas pārmaiņas meža nozarē, kā rezultātā rastos būtiska negatīva ietekme uz valsts budžetu un iedzīvotājiem pieejamajiem publiskajiem pakalpojumiem (406,9 milj. EUR jeb 4,2% kopbudžeta ieņēmumu samazinājums) un nodarbinātību (25,6 tūkst. zaudētas darbvietas) un labklājību reģionos, tostarp Rīgas statistiskajā reģionā, kā arī tiktu ierobežotas meža nozares nākotnes attīstības iespējas;
- Strukturālu pārmaiņu ietvaros daļa no uzņēmumiem nespētu nodrošināt darbības rentabilitāti un uzsāktu maksātnespējas procesu, tiktu ierobežota jaunu uzņēmumu ienākšana nozarē un investīciju piesaiste, kā arī rastos ievērojami bruto pievienotās vērtības, nodokļu un darbvietu zaudējumi valstij, kā rezultātā nozares darbība un pienesums tiktu negatīvi ietekmēts gan īstermiņā, gan ilgtermiņā;
- LVM mežizstrādes apjomu samazinājums par -50% ne tikai negatīvi ietekmētu uzņēmuma tiešo darbību un tā netiešo un saistīto ietekmi, bet arī būtu galvenais iemesls meža nozares tiešo, netiešo un saistīto nodokļu, bruto pievienotās vērtības, darbvietu un atalgojuma zaudējumiem, ņemot vērā, ka LVM ir nozīmīgs Latvijas meža nozares resursu nodrošinātājs. LVM mežizstrādes apjomu samazinājums ierobežotu meža nozari un, tādējādi, valsts ekonomiku. Izmaiņu ietekmes uz LVM tiešo darbību rezultātā tiktu samazināts arī uzņēmuma valstij maksāto dividendu apjoms.

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidenciāls

38

Secinājumi (3/5)

02

Meža nozares radītā bruto pievienotā vērtība

- Meža nozare ir būtiska Latvijas tautsaimniecības sastāvdaļa, tās 3 600,5 milj. EUR tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības veidojot 8,9% no valsts IKP;
- Meža nozarei ir relatīvi augsta produktivitāte, taču salīdzinājums ar citām nozarēm norāda uz iespējām attīstīt tālākas apstrādes produktu ražošanu un celt nozares radīto pievienoto vērtību;
- Meža nozarei ir tieša un neatņemama loma reģionu attīstībā un augsta integrācijas pakāpe reģionu ekonomikā, kā arī potenciāls būtiski ietekmēt reģionu izaugsmi.

03

Meža nozares valsts budžetā iemaksātie nodokļi

- Meža nozarei ir ievērojama loma valsts budžeta nodokļu ieņēmumu veidošanā – 1 162,1 milj. EUR tiešo, netiešo un saistīto nodokļu jeb 7,8% no kopbudžeta ieņēmumiem –, kas nodrošina veselības, izglītības, sociālās aizsardzības, infrastruktūras, transporta un citu valsts funkciju attīstību gan valsts, gan reģionālajā līmenī.

04

Meža nozares nodrošinātās darbvietas

- Meža nozare ir starp Latvijas nozīmīgākajiem darba devējiem, nodrošinot 74,4 tūkst. tiešo, netiešo un saistīto darbvietau jeb 8,4% no valsts kopējā darbvietau skaita;
- Meža nozare sekmē iedzīvotāju labklājību reģionos, mazinot depopulācijas riskus un veicinot iedzīvotāju palikšanu reģionos un lauku teritorijās.

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidenciāls

39

Secinājumi (4/5)

05

Saistīto nozaru devums

- Meža un saistītās nozares kopā veido neatņemamu Latvijas tautsaimniecības daļu – meža nozares tiešā un meža nozares saistītajās nozarēs radītā netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība veido 6,2% no valsts IKP jeb 2 508,3 milj. EUR (salīdzinājumam, nozares kopējā ietekme veido 8,9% no valsts IKP jeb 3 600,5 milj. EUR);
- Meža nozares kopējās bruto pievienotās vērtības ietekmes koeficients (kopējās bruto pievienotās vērtības ietekmes attiecība pret tiešo bruto pievienoto vērtību), ietverot importa preces un pakalpojumus, 2024. gadā bija 1,99, taču valsts mērogā koeficients bija 1,65. Tas norāda, ka ievērojama daļa meža nozares radītās bruto pievienotās vērtības ietekmes veicina citu valstu, nevis Latvijas, saistīto nozaru izaugsmi;
- Pastāv iespējas attīstīt vietējo saistīto nozaru ražošanas kapacitāti meža nozarei nepieciešamo produktu un pakalpojumu nodrošināšanai, Latvijas meža nozares zemākam bruto pievienotās vērtības kopējās ietekmes koeficientam salīdzinājumā ar citām Eiropas valstīm liecinot par Latvijas neizmantotajām iespējām, tostarp koka būvniecības un ķīmisko produktu ražošanā, vienlaikus attīstot koksnes ķīmiskās apstrādes sektoru.

06

LVM sociālekonomiskais devums

- LVM ir viens no Latvijas ekonomikai nozīmīgākajiem uzņēmumiem un to raksturo augsta produktivitāte un tehnoloģiskā attīstība;
- LVM ir būtiska loma publiskajiem pakalpojumiem, infrastruktūrai, sociālajai apdrošināšanai un citām valsts funkcijām nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanā ar kopbudžetā iemaksājamiem nodokļiem, kā arī iedzīvotāju labklājības veicināšanā un reģionālajā attīstībā;
- LVM veicina reģionālo nodarbinātību un vietējo uzņēmējdarbību caur tiešo, netiešo un saistīto ietekmi.

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidenciāls

40

Secinājumi (5/5)

07

Vides rādītāji

- Meža nozare nodrošina ievērojamu neto oglekļa piesaisti;
- Īstenojot Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā plānotos pasākumus, ir iespējams kāpināt oglekļa piesaisti un nozares devumu klimata pārmaiņu mazināšanā;
- Nepieciešams nodrošināt savlaicīgu meža atjaunošanu;
- Atmirušās koksnes apjoma palielināšanās mežos maina oglekļa uzkrājuma un bioloģiskās daudzveidības dinamiku;
- Stratifikācijas principu piemērošana meža platībām varētu veicināt samērīgu sociālekonomisko un vides mērķu īstenošanu;
- Nacionālais enerģētikas un klimata plāns nenosaka mežizstrādes apjomu samazināšanu kā instrumentu ZIZIMM mērķu sasniegšanai, un šos mērķus varētu uzlabot, attīstot koksnes produktu tālāku pārstrādi Latvijā.

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmā. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumentu klasifikācija: KPMG konfidenciāls

41

Rekomendācija – 1. Mežsaimniecības normatīvā regulējuma pilnveidošana

01-1

Meža platību funkcionāla stratifikācija

Lai sabalansētu klimata, bioloģiskās daudzveidības un sociālekonomiskos mērķus, meža politikā ir lietderīgi vērtēt meža platību funkcionālu stratifikāciju. Ieteicams izdalīt teritorijas ar primāro mērķi nodrošināt bioloģisko daudzveidību un teritorijas, kur prioritāte ir saimnieciskā darbība. Viens no analizē izmantojamajiem scenārijiem ir pieeja, kur aptuveni 30% meža zemes uztur galvenokārt bioloģiskās daudzveidības mērķiem (tai skaitā vismaz 10% stingri aizsargātu teritoriju), savukārt ap 70% platību apsaimnieko kā saimnieciskos mežus ar skaidri definētu ilgtspējīgas resursu izmantošanas mērķi. Šādu scenāriju var modelēt un salīdzināt ar alternatīvām pieejām, vērtējot ietekmi uz SEG bilanci, koksnes krājumu dinamiku, nodarbinātību un reģionālo attīstību.

Skaidrojums

Saimnieciskajos mežos, kas atbilstoši šādam scenārijam varētu veidot lielāko daļu platību, mežsaimniecības prakses pilnveide (tai skaitā aprites ciklu un ciršanas vecumu optimizēšana, balstoties uz zinātniskiem augšanas modeļiem, riskiem un koksnes kvalitāti) varētu mazināt dabisko traucējumu riskus un ilgtermiņā uzlabot oglekļa piesaisti. Tas nozīmētu, ka apsaimniekošanas cikli atsevišķām sugām var tikt gan saīsināti, gan pagarināti, atkarībā no konkrētā mērķa un riskiem, nevis viennozīmīgi virzīti tikai uz saīsināšanu.

Jebkuras izmaiņas aizsargājamo teritoriju īpatsvarā un saimniecisko mežu struktūrā jāvērtē kompleksi – ņemot vērā ietekmi uz valsts ekonomiku, reģionālo nodarbinātību, bioloģisko daudzveidību un klimata mērķiem –, nevis balstoties tikai uz īstermiņa ekonomiskajiem rādītājiem.

Ieinteresētās puses

Rekomendācija īstenojama sadarbībā starp nozares nevalstiskajām organizācijām (piemēram, **Latvijas Korrūpcijas federācija**, **Latvijas Meža īpašnieku biedrība**), vides un dabas aizsardzības organizācijām, pētniecības institūcijām, **Meža konsultatīvo padomi**, **Zemkopības ministriju**, **Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju** un **Klimata un enerģētikas ministriju**, kā arī **Valsts vides dienestu** un **Dabas aizsardzības pārvaldi**, tostarp iesaistot **LVM** kā lielāko meža zemes apsaimniekotāju.

Zemkopības ministrija

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija

Klimata un enerģētikas ministrija

Valsts vides dienests

Dabas aizsardzības pārvalde

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidencialis

Rekomendācija – 1. Mežsaimniecības normatīvā regulējuma pilnveidošana

01-2

Ātrāka apritīgā mežsaimniecība

Mežos, kuros nav noteikti stingri saimnieciskās darbības ierobežojumi, būtu izvērtējama mežsaimniecības regulējuma pilnveide, tai skaitā koku ciršanas vecumu un aprites ciklu pārskatīšana, balstoties uz mūsdienīgiem, Latvijas apstākļos zinātniski pamatotiem koku sugu augšanas modeļiem, koksnes kvalitātes izmaiņām atkarībā no koku vecuma, klimata risku tendencēm un ilgtspējīgas mežsaimniecības principiem. Uz datiem balstīts regulējums ļautu noteikt gan gadījumus, kuros aprites ciklu saīsināšana ir pamatota, gan gadījumus, kuros aprites cikls ir saglabājams vai pagarināms, piemēram, koksnes nodrošināšanai.

Vienlaikus būtu lietderīgi identificēt un mazināt tādus administratīvos šķēršļus, kas nerada pievienotu vērtību vides aizsardzības vai uzraudzības kvalitātei, bet palielina izmaksas un neskaidrību apsaimniekotājiem, vienlaikus saglabājot vai stiprinot uzraudzību tajās jomās, kur pastāv augstāki ilgtspējas riski.

Skaidrojums

Mežsaimniecības aprites ciklu un ciršanas vecumu optimizēšana, balstoties uz zinātniskiem modeļiem un tirgus pieprasījumu, var palīdzēt labāk līdzsvarot oglekļa piesaisti, koksnes kvalitāti un ekonomisko atdevi, vienlaikus ņemot vērā klimata pārmaiņu un dabisko traucējumu riskus.

Pārdomāta apsaimniekošanas ciklu plānošana un ražošanas struktūras pielāgošana var veicināt tālākas pārstrādes koksnes produktu ražošanu Latvijā un mazināt zemas kvalitātes enerģētiskās koksnes īpatsvaru, ja to pavada atbilstošas investīcijas pārstrādes jaudās.

Šādas izmaiņas būtu vērtējamās scenāriju veidā (tostarp ietverot variantus ar atšķirīgiem ciršanas vecumiem un mežizstrādes apjomiem), analizējot to ietekmi uz SEG bilanci, bioloģisko daudzveidību un sociālekonomiskajiem rādītājiem, neuztverot ātrākas aprites mežsaimniecību kā pašmērķi, bet gan kā līdzekli.

Ieinteresētās puses

Nozares nevalstiskās organizācijas (piemēram, **Latvijas Kokrūpniecības federācija**, **Latvijas Meža Īpašnieku biedrība**), vides un dabas aizsardzības organizācijas, mežzinātniskās un citas pētniecības institūcijas, **Meža konsultatīvā padome**, **Zemkopības ministrija**, **Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija**, **Klimata un enerģētikas ministrija**, **Valsts vides dienests**, **Dabas aizsardzības pārvalde**, **Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs**, kā arī valsts un privātie lielākie meža zemes apsaimniekotāji.

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidencialis

43

Rekomendācija – 1. Mežsaimniecības normatīvā regulējuma pilnveidošana

01-3

Meža platību produktivitāte

LU analīze¹ uzsver, ka nozīmīgas atšķirības ekonomiskajā produktivitātē starp saimnieciskajiem mežiem un teritorijām ar primāriem dabas aizsardzības mērķiem. Šīs atšķirības ir viens no aspektiem, kas jāņem vērā politikas veidošanā līdztekus klimata, bioloģiskās daudzveidības un sociālajiem mērķiem.

Lēšams, ka viens saimnieciski apsaimniekots meža hektārs Latvijā vidēji rada aptuveni 1 484,6 EUR pievienoto vērtību gadā. Pieņemot lēmumus par meža platību sadalījumu, šis rādītājs raksturo potenciāli zaudēto tirgus pievienoto vērtību gadījumos, kad teritorijas tiek novirzītas citiem izmantošanas veidiem, piemēram, dabas aizsardzībai. Vienlaikus šādos gadījumos jāņem vērā arī ar dabas aizsardzību saistītie ekosistēmu pakalpojumi un sabiedriskie ieguvumi, kas tirgus rādītājos netiek tieši atspoguļoti.

Dažādu sabiedrības mērķu līdzsvarošanai ieteicams īstenot pieeju, kas paredz vienlaikus uzlabot meža ražīgumu un oglekļa piesaisti teritorijās ar saimnieciskās darbības prioritāti, kā arī stiprināt aizsargājamo teritoriju tīklu un ainavu mēroga ekoloģisko plānošanu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, nebalstot politiku tikai uz kopējo mežizstrādes apjomu palielināšanu vai samazināšanu.

1. Latvijas Universitāte – Latvijas meža nozares līdzsvarotas attīstības potenciāla ekonomiskais novērtējums un attīstības scenāriji: [Saite](#)

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

Rekomendācija – 2. Darbības mežizstrādes apjomu samazinājumu gadījumā

02-1

Darbības mežizstrādes apjomu samazinājuma gadījumā

Samazinot mežizstrādes apjomus, kritiski ietekmētiem nozares uzņēmumiem varētu būt nepieciešamība pārprofilēties. Tam būtu nepieciešami būtiski finansiālie resursi (piemēram, attīstot koksnes ķīmisko pārstrādi), kuru pieejamībai jābūt skaidrai pirms tiek pieņemti stratēģiski lēmumi par mežizstrādes apjomu samazināšanu.

Lai nodrošinātu vides un sociālekonomiskajos aspektos samērīgu mežizstrādes apjomu politiku vai spētu piemērot atbilstošus atbalsta pasākumus, meža nozares pārstāvjiem ir nepieciešams informēt atbildīgās iestādes par mežizstrādes apjomu samazinājumu ievērojamajām negatīvajām sekām ne tikai uz nozares darbību, bet arī uz valsts ekonomiku, budžeta ieņēmumiem un iedzīvotāju labklājību. Sarunu laikā iespējams uzsvērt, ka potenciālie vides un ilgtspējas aspektu ieguvumi no mežizstrādes apjomu samazinājuma nebūtu samērīgi ar negatīvajām sekām ekonomiskajos un sabiedrības aspektos, it īpaši reģionos. Ņemams vērā, ka potenciāla mežizstrādes apjomu samazinājuma kontekstā nepieciešama atbilstoša valsts reakcija, izvērtējot iespējamo sociālekonomisko ietekmi (ņemot vērā, ka izmaiņas ietekmētu ne tikai meža nozari, bet arī plašāku Latvijas tautsaimniecības un sabiedrības daļu).

Skaidrojums

Samazinot mežizstrādes apjomus par, piemēram, -30%, paredzama būtiska negatīva ietekme uz nozares darbību un strukturālas pārmaiņas nozarē, tostarp izaicinājumi daļai uzņēmumu turpināt saimniecisko darbību bez pielāgošanās pasākumiem. Uzņēmumu spējas mainīt savu uzņēmējdarbības modeli, lai pielāgotos samazinātai resursu pieejamībai vai to nepieejamībai, būtu ierobežotas bez mērķēta atbalsta un investīcijām.

Ieinteresētās puses

Nozares nevalstiskajām organizācijām, Latvijas Kokrūpniecības federācijai un nozares lielākajiem uzņēmumiem jānodrošina informācijas nodošana valsts pārvaldes iestādēm par nepieciešamību piemērot atbalsta mehānismus nozares uzņēmumiem, kuri spējuši turpināt saimniecisko darbību, lai arī ir būtiski ietekmēti to darbība resursu trūkuma dēļ – augstāk minēto klasteru izveide būtu viens no risinājumiem. Zemkopības ministrijai kā nozares politikas veidotājai jāiesaista arī ietekmētās puses (nozares komersantus – ražojošos uzņēmumus), lai savlaicīgi konstatētu pieņemto lēmumu ietekmi uz nozari un uzņēmumiem.

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidencialis

45

Rekomendācija – 3. Tālākas pārstrādes produktu izstrādes veicināšana

03-1

Koksnes apstrādes klasteru izveide

Sniegt atbalstu koksnes dziļākas pārstrādes veicināšanai Latvijā, izveidojot koksnes apstrādes klasterus nozares uzņēmumu atbalstam gan specifiskās jomās, gan pilnai nozares produktu ķēdei. Klasteriem jānodrošina atbalsts produktu inovācijām caur sadarbību izpētē un attīstībā, izstrādes risinājumu ieviešanai un digitalizācijai, darbinieku apmācībām un kompetenču celšanai un eksporta tirgus paplašināšanai, ar mērķi veicināt koksnes tālāku pārstrādi.

Skaidrojums

Sniedzot atbalstu uzņēmumiem jaunu un/vai dziļākas pārstrādes koksnes produktu izstrādē, tiktu samazināts apaļo kokmateriālu eksports un veicināta koksnes tālāka pārstrāde, kā arī ilglietojamu koksnes produktu ražošana Latvijā. Rezultātā pieaugtu Latvijā saražotu vērtīgāku koksnes produktu apjoms, kas rezultētos pieaugošā devumā valsts ekonomikā, tiktu palielināta CO₂ piesaiste ilglietojamos koksnes produktos, kas arī veicinātu valsts klimata mērķu sasniegšanas saistību izpildi.

Koksnes apstrādes klasteru darbība Latvijā būtu salīdzināma ar citu valstu praksi, kur, sadarbojoties uzņēmumiem, tiek meklēti risinājumi izmaksu samazināšanai un ražošanas attīstībai. Norādāms, ka klasteri funkcionētu kā bezpeļņas organizācijas, to finansējumu veidojot no biedru iemaksām un, ja piemērojams, valsts un ES atbalsta klasteriem un inovācijām. Klasteru īpašumā nebūtu ražošanas tehnoloģijas, taču to kopīgu izmantošanu un finansēšanu būtu iespējams nodrošināt caur klasteru biedru sadarbību (piemēram, izveidojot atsevišķu uzņēmumu kopīgai ražošanas infrastruktūrai, kurā kapitāla daļas pieder klastera biedriem).

Interesētās puses

Klasteru izveides iniciatīvu jāvirza **Latvijas Kokrūpniecības federācijai** un procesā jāiesaista tās **biedri un meža nozares nevalstiskās organizācijas**, lai nodrošinātu nozares interešu pārstāvniecību, tostarp konsultējoties par pieredzi klastera izveidē ar **Latvijas koka būvniecības klasteri**. Klasteru izveides atbalstam un zināšanu pārnesei iesaistāms **LVM**. Klasteru izveides atbalstam nepieciešams iesaistīt **Ekonomikas ministriju** un konsultēties ar **Eiropas klasteru sadarbības platformu**. Klasteru inovāciju un pētniecības atbalsta pieejas izstrādei un nodrošināšanai iesaistāms **LVMI “Silava”**, **Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts** un **Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts**.

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidenciāls

46

Rekomendācija – 3. Tālākas pārstrādes produktu izstrādes veicināšana

03-2

Meža attīstības fonda tvēruma paplašināšana

Paplašināt Meža attīstības fonda (turpmāk – Fonds) tvērumu atbilstoši nozares attīstības prioritātēm, pamatojoties uz sagaidāmo ekonomisko un valsts budžeta piensumu no nozares ražošanas kapacitātes attīstības, tostarp tālākas pārstrādes produktu veicināšanas un inovāciju ieviešanas.

Mērķis būtu nodrošināt finansējumu tālākas pārstrādes produktu izpētei un izstrādei. Paplašinot Fonda tvērumu, iekļaujams atbalsts koksnes ķīmijas un koka būvniecības produktu pētniecībai.

Skaidrojums

Labās prakses piemērs šāda formāta atbalsta mehānismam ir Austrijas Koksnes Iniciatīva (*Austrian Wood Initiative*), kā ietvaros, cita starpā, sniegts atbalsts inovatīvu koksnes produktu risinājumu izpētei un koksnes izmantošanai būvniecībā.

Ieinteresētās puses

Fonda pārvaldību nodrošina **Zemkopības ministrijas izveidotā fonda padome un konsultatīvā padome ar nozares un ieinteresēto pušu pārstāvjiem.**

Zemkopības ministrija

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidenciāls

47

Rekomendācija – 3. Tālākas pārstrādes produktu izstrādes veicināšana

03-3

Potenciālo investoru apzināšana un sarunu iniciēšana

Apzināt potenciālos vietējos un ārvalstu investorus un iniciēt sarunas ar attīstītu ārvalstu koksnes produktu ražošanas tirgu uzņēmumiem (piemēram, Eiropas un Ziemeļamerikas koksnes ķīmijas uzņēmumi) un vietējiem investoriem, apzinot to interesi par Latvijas meža nozares tirgu un potenciālajiem motivējošajiem faktoriem investīciju veikšanai Latvijā, lai veidotu investīcijām draudzīgu uzņēmējdarbības vidi un tam atbilstošu meža nozares politiku.

Mērķis būtu veicināt investoru ienākšanu Latvijā, lai attīstītu koksnes tālākapstrādi un ražošanas kompleksu izveidi Latvijā, mazinot neapstrādātu kokmateriālu un zemākas pievienotās vērtības produktu izvešanu uz ražošanu ārzemēs.

Uzsverams, ka ārvalstu investoru piesaiste būtu atbilstošs risinājums, ja tie spēj nodrošināt jaunu un inovatīvu produktu ražošanu, kas Latvijā šobrīd netiek veikta.

Skaidrojums

Lai nodrošinātu ne tikai tālākas pārstrādes un inovatīvu koksnes produktu izpēti, bet arī attīstītu to realizācijai nepieciešamo ražošanas kapacitāti, kā nozīmīgs mehānisms kalpo investīciju piesaiste – gan investīcijas esošajos uzņēmumos, gan jaunu uzņēmumu ienākšana tirgū.

Iespējami motivējošie faktori būtu koksnes mežizstrādes apjomu palielināšana, vienlaikus ierobežojot nepārstrādātas koksnes eksportu, tādējādi veicinot resursu pieejamību Latvijā un motivējot investorus turpināt koksnes tālāku apstrādi Latvijā.

Ieinteresētās puses

Ieteicamais iniciatīvas galvenais virzītājs būtu **Latvijas Kokrūpniecības federācija**, ņemot vērā, ka tās biedri pārstāv plašas meža nozares intereses un tādējādi neierobežotu atsevišķu nozares sektoru iespējas tikt pārstāvētiem investoru piesaistes procesā. Lai pilnvērtīgi pārstāvētu koksnes ķīmiskās apstrādes sektoru, sarunās iesaistāms arī **Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts**. Procesā būtu iesaistāms arī **LVM**, kas ir lielākais Latvijas meža resursu pārvaldītājs. Sarunu pieejas koordinēšanai un investīciju piesaistes stratēģijas attīstībai iesaistāma **Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra**. Ņemot vērā, ka investīciju piesaistei nepieciešama arī atbilstoša nozares politika, procesā jāiesaista un jākonsultējas ar **Zemkopības ministriju** un **Ekonomikas ministriju**.

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidencialis

48

Rekomendācija – 4. Saistīto nozaru attīstība

04-1

Koksnes ķīmiskās apstrādes attīstība

Veicināt uz koksnes balstītu ķīmisko produktu pētniecību un atbalsta sniegšanu to ražošanai, izveidojot uz koka biomasas balstītu biorafinērijas rūpnīcu un nozares līderiem iniciējot līgumu slēgšanu ar koksnes produktu izstrādē nepieciešamo izejvielu ražotājiem Latvijā.

Skaidrojums

Meža nozarei nepieciešamo ķīmisko vielu un produktu, tostarp līmju, krāsu, laku, pārklājumu, koksnes konservantu, apstrādes līdzekļu un citu līdzekļu, ražošanu Latvijā būtu iespējams attīstīt ar meža nozares iesaisti, veicinot uz koksnes balstītu ķīmisko produktu pētniecību un atbalsta sniegšanu to ražošanai, kā rezultātā tiktu attīstīta gan meža nozare, gan ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana, veicinot ilgtspējīgu produktu izstrādi un pielietojumu.

Uz koka biomasas balstītas biorafinērijas rūpnīcas izveide ļautu zemas pievienotās vērtības koksnes produktus, tostarp koksnes blakusproduktus un kokmateriālu atkritumus, pārvērst biopolimēros, lignīnā un celulozē, kas ne tikai veicinātu koksnes ķīmiskās apstrādes izaugsmi, bet arī sniegtu tālākas pārstrādes koksnes produktu izstrādei nepieciešamās izejvielas.

Būtiska loma meža nozares vērtību ķēdes attīstībā Latvijā ir meža nozares lielajiem uzņēmumiem, kuri, iniciējot līgumu slēgšanu ar koksnes produktu izstrādē nepieciešamo izejvielu ražotājiem Latvijā, atbalstītu vietējos izejvielu ražotājus un sniegtu tiem iespējas attīstīt produktus un ražošanas kapacitāti.

Ieinteresētās puses

Kopīgu iniciatīvu jāvērza **nozares lielajiem uzņēmumiem** (LVM, AS “Latvijas Finieris”, SIA “Kronospan Riga” un citiem). Atbalstam iesaistāmas **nozares nevalstiskās organizācijas**, koksnes ķīmijas ekspertīzei iesaistāms **Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts** un, pēc nepieciešamības, konsultējamas ar investīciju un/vai finansējumu piesaisti un reģionālo attīstību saistītās iestādes (**Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija**, **Ekonomikas ministrija**, **Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra** vai **citas iestādes**).

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidencialis

49

Rekomendācija – 4. Saistīto nozaru attīstība

04-2

Koka būvniecības attīstība

Veicināt koka konstrukciju un būvmateriālu izstrādi, investējot pētniecībā un produktu attīstībā, kā arī produktu ražošanas tehnoloģijās.

Veicināt koksnes pielietojumu būvniecībā, pilnveidojot normatīvo regulējumu (ugunsdrošības noteikumi un vispārējie ēku būvnoteikumi), izveidojot un ieviešot koka arhitektūras programmu maģistra studijās, pilnveidojot būvinženieru mācību programmas koka konstrukciju projektēšanā un piemērojot zaļo publisko iepirkumu principus būvmateriāliem (piemērojot oglekļa pēdas samazināšanas prasības un kritērijus iepirkumos), izveidojot un ieviešot koka māju būvniecības programmu, kā arī sadarbībā ar Klimata un enerģētikas ministriju piešķirot līdzfinansējumu koka ēku būvniecībai.

Skaidrojums

Lai gan koksnes apstrādes produktu ražošanas attīstība sniegtu koka būvniecībai nepieciešamos produktus, vienlaicīgi paaugstinot meža nozares produktu pievienoto vērtību, nozaru mijiedarbību ir iespējams stiprināt, motivējot koka būvmateriālu izmantošanu.

Koka būvmateriālu pielietošanas atbalsta iniciatīvas būtu iespējams saistīt ar klimatneitralitātes mērķu sasniegšanu un būvniecības nozares ilgtspējas veicināšanu, ņemot vērā, ka koka būvmateriāli uzkrāj augšanas procesā piesaistīto CO₂ un tie ir ilgtspējīgs alternatīvs citiem būvmateriāliem.

Ieinteresētās puses

Iniciatīvu jāvirza **Latvijas Kokrūpniecības federācijai** un **Latvijas koka būvniecības klasterim**, iesaistot **nozares nevalstiskās organizācijas** un politikas procesos konsultējoties ar **būvniecības un klimatneitralitātes politikas veidotājiem**, tostarp sadarbojoties ar **Klimata un enerģētikas ministriju**.

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidencialis

50

Rekomendācija – 5. Atbalsts meža nozares mazajiem uzņēmumiem

05-1

Atbalsts meža nozares mazajiem uzņēmumiem

Izstrādāt mērķētas grantu programmas meža nozares uzņēmumu ražošanas tehnoloģiju attīstībai un uzņēmumu procesu digitalizācijai.

Nodrošināt investīcijas izglītības sistēmas un materiāli tehniskās bāzes pilnveidei meža nozarei nepieciešamo profesiju apguvei sadarbībā ar izglītības iestādēm.

Kopīgu nozares IKT risinājumu izveide un ieviešana, atbalstot ražošanas procesus un datu pārvaldību piegādes ķēdē, veicinot to caur klasteru izveidi.

Skaidrojums

Gan grantu programmu izstrāde, gan atbalsts darbinieku profesionālajām mācībām ļautu veicināt sektora mazo uzņēmumu produktivitāti, tādejādi ceļot darbinieku kompetences un atalgojumu, kā arī izvairīties no koksnes un tās produktu cenu sadārdzinājuma, veicinot balansētu produktivitātes un atalgojuma izaugsmi (kā rezultātā netiktu negatīvi ietekmēta meža nozares uzņēmumu konkurētspēja).

Izglītības sistēmas pilnveides ietvaros attīstāmas augstākās izglītības un profesionālās vidējās izglītības programmas, kurās tiek piedāvāta ar meža nozari saistītu profesiju apguve (tostarp profesionālās pilnveides programmas pieaugušajiem), pilnveidojot mācību programmu saturu un apmācību virzienus.

Klasteru izveides ietvaros attīstāma kopīgu nozares IKT risinājumu izveide un ieviešana, kas atbalsta ražošanas procesus un datu pārvaldību piegādes ķēdē. Izveidojot kopīgus IKT risinājumus, tos var izmantot arī mazie uzņēmumi, tādējādi saņemot iespēju izmantot lielo IKT risinājumu funkcionalitāti, kas nodrošina darba ražīguma paaugstināšanu un izmaksu pārvaldību.

Ieinteresētās puses

Grantu programmu izveidi jāvērza **nozares nevalstiskajām organizācijām** sadarbībā ar **Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru** un **Attīstības finanšu institūciju Altum**, kā arī konsultējoties ar **Ekonomikas ministriju** un **Zemkopības ministriju**.

Izglītības iniciatīvas jāvērza **nozares nevalstiskajām organizācijām** sadarbībā ar **izglītības iestādēm**.

Klasteru izveidē ieinteresētās puses atbilstoši rekomendācijai «Tālākas pārstrādes produktu izstrādes veicināšana».

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidencialis

51

Rekomendācija – 6. Meža nozares investīciju programmu izstrāde

06-1

Meža nozares investīciju programmu izstrāde

Mērķētu investīciju programmu izstrāde Latgales statistiskajam reģionam sadarbībā ar Latgales speciālo ekonomisko zonu un koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektoriem.

Skaidrojums

Mērķētu investīciju (ārvalstu un vietējā kapitāla) piesaistes programmu izstrāde Latgales statistiskajam reģionam (stiprinot sadarbību ar Latgales speciālo ekonomisko zonu) mazinātu reģionālo nevienlīdzību un veicinātu labklājību Latgalē.

Mērķētu investīciju programmu izstrādes ietvaros interesi starp potenciāliem investoriem veicinātu tendences pāreja uz ilgtspējīgāku resursu izmantošanu ražošanā un apstrādes tehnoloģijās, meža resursu pieejamība Latvijā un attīstīti pētniecības un inovāciju pamati.

Taču, lai nodrošinātu investīciju programmu efektivitāti, ir jāveido uzņēmējdarbībai atbilstoša vide un nozares politika, kā arī jāveicina vairāku meža nozares attīstības mehānismu (grantu, klasteru, diskusiju ar investoru) vienlaicīga attīstība.

Ieinteresētās puses

Iniciatīva jāvirza **meža nozares nevalstiskajām organizācijām** sadarbībā ar **Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru**, **Attīstības finanšu institūciju Altum** un **Latgales speciālo ekonomisko zonu**, atbalstam iesaistot **Ekonomikas ministriju** un **Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju**.

Latvijas
Investīciju un
attīstības aģentūra

Ekonomikas ministrija

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Avoti: KPMG analīze

Ar pilnu prezentācijā iekļauto un citu meža nozares sociālekonomiskās ietekmes aspektu aprakstu iespējams iepazīties Sociālekonomiskās analīzes gala pārskatā.

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG konfidenciāls

52

Kontaktinformācija:

Artūrs Petrovs

Partneris, Darījumu konsultācijas
KPMG Baltics SIA
apetrovs@kpmg.com
+371 29947696

Kristaps Kovaļevskis

Direktors, Vadības konsultācijas
KPMG Baltics SIA
kkovalevskis@kpmg.com
+371 28447273

kpmg.com/socialmedia

Šajā dokumentā apkopotā informācija ir vispārīga un nav domāta kādas konkrētas fiziskas vai juridiskas personas situācijas aprakstam. Lai arī mūsu mērķis ir sniegt precīzu un savlaicīgu informāciju, nav iespējams garantēt, ka informācijas saņemšanas brīdī tā vēl arvien būs precīza vai ka tā būs precīza nākotnē. Nevienam savā rīcībā nevajadzētu paļauties uz šo informāciju bez atbilstošas profesionālas konsultācijas, rūpīgi izpētot konkrēto situāciju.

© KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirma.

KPMG nosaukums un logo ir reģistrētas preču zīmes vai KPMG International preču zīmes.

Dokumentu klasifikācija: KPMG konfidenciāls